บทนำ

พระไตรปิฎกเล่มที่ ๓๒ คือ พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย อปทาน ภาค ๑ ซึ่งเป็นเนื้อความตอนต้นของคัมภีร์อปทาน และมีอปทาน ภาค ๒ เป็นเนื้อความตอนปลาย อยู่ในพระไตรปิฎกเล่มที่ ๓๓ อปทานเป็นคัมภีร์ที่ ๑๓ ในจำนวน ๑๕ คัมภีร์ของขุททกนิกาย ดังรายละเอียดในบทนำของพระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๕ และเล่ม ที่ ๓๑ มีรูปแบบเป็นฉันทลักษณ์ล้วน จึงจัดอยู่ในองค์ที่ ๔ คือ คาถา ในองค์ ๙ แห่งนวังคสัตถุศาสน์

ความหมายของอปทาน

คำว่า อปทาน แปลว่า ประวัติ ชีวประวัติ และอัตชีวประวัติ (ในกรณีที่เจ้าของชีวประวัติเป็นผู้เล่าเอง เช่น เถราปทาน เถริยาปทาน) ในที่นี้ใช้เป็นคำกลาง ๆ ว่า ประวัติ คือ พุทธาปทาน แปลว่า พระประวัติของพระพุทธเจ้า ปัจเจกพุทธาปทาน แปลว่า พระประวัติของพระปัจเจกพุทธเจ้า เถราปทาน แปลว่า ประวัติของพระเถระ และเถริยาปทาน แปลว่า ประวัติของพระเถรี

อนึ่ง เนื่องจากอปทานมุ่งเน้นประวัติการสั่งสมบารมี หรือการบำเพ็ญบารมีในอดีตชาติ เช่น ทานบารมี ศีลบารมี ซึ่งถือเป็นเหตุการณ์ (การณ์) สำคัญของแต่ละชาติ อรรถกถาจึงอธิบายไขความคำว่า อปทาน ด้วยคำว่า การณ์ เช่น เตสเมว สมฺพุทฺธานำ อปทานำ การณ์ พุทฺธาปทานำ (ขุ.อป.อ. ๑/๕/๑๒๐) ฉะนั้น ในที่นี้จึงแปลอปทานว่า ประวัติในอดีตชาติ เช่น พุทธาปทาน = พระประวัติในอดีตชาติของพระพุทธเจ้า

เนื้อหาสาระของอปทาน

เนื้อหาของอปทานแบ่งเป็น ๒ ภาค คือ ภาค ๑ ประกอบด้วยพุทธาปทาน ๑ เรื่อง ปัจเจกพุทธาปทาน ๔๑ เรื่อง และเถราปทาน ตอนต้น ๔๑๐ เรื่อง

ภาค ๒ ประกอบด้วยเถราปทานตอนปลาย ๑๕๑ เรื่อง และเถริยาปทาน ๔๐ เรื่อง รวมทั้ง ๒ ภาค เป็น ๖๔๓ เรื่อง

สาระสำคัญของอปทาน ได้แก่ ประวัติการสั่งสมบารมีของเจ้าของอปทาน

นั้น ๆ คือ พุทธาปทาน กล่าวถึงพระประวัติการสั่งสมบารมีของพระพุทธเจ้า ปัจเจกพุทธาปทาน กล่าวถึงพระประวัติการสั่งสมบารมีของพระปัจเจกพุทธเจ้า เถราปทาน กล่าวถึงประวัติการสั่งสมบารมีของพระเถระผู้เป็นพระอรหันตสาวกของพระพุทธเจ้า และเถริยาปทาน กล่าวถึงประวัติการสั่งสมบารมีของพระเถรีผู้เป็นพระอรหันตสาวิกาของพระพุทธเจ้า

หลักการและวิธีการสั่งสมหรือการบำเพ็ญบารมีเพื่อเป็นพระพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า พระอรหันตสาวก และพระอรหันตสาวิกา มีความแตกต่างกันดังนี้

๑. การสั่งสมบารมีเพื่อเป็นพระพุทธเจ้า

พระพุทธเจ้า คือ ผู้ตรัสรู้พระอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณด้วยพระองค์เอง และทรงสามารถเทศน์สอนผู้อื่นให้ตรัสรู้ตามได้ ผู้จะเป็นพระพุทธเจ้าจะต้องบำเพ็ญบารมี ๓๐ ประการให้ครบบริบูรณ์ บารมี ๓๐ ประการ คือ บารมี ๑๐ ประการ ได้แก่

(๑) ทาน (๒) ศีล (๓) เนกขัมมะ (๔) ปัญญา (๕) วิริยะ (๖) ขันติ (๗) สัจจะ (๘) อธิษฐาน (๙) เมตตา (๑๐) อุเบกขา แต่ละประการต้องบำเพ็ญ ๓ ขั้น

คือ ขั้นบารมี เช่น ทานบารมี (การให้วัตถุสิ่งของภายนอกกาย) (๒) ขั้นอุปบารมี เช่น ทานอุปบารมี (การให้ของภายในเช่นอวัยวะ) (๓) ขั้นปรมัตถบารมี เช่น ทานปรมัตถบารมี (การให้ชีวิต) แบ่งตามประเภทแห่งการสั่งสมบารมีเป็น ๓ ประเภท คือ

๑.๑ พระพุทธเจ้าประเภทปัญญาธิกะ ได้แก่ พระพุทธเจ้าผู้เลิศทางปัญญา เพราะทรงสั่งสมบารมีหนักไปทางปัญญา ซึ่งมีวิธีการปฏิบัติ คือ หลังจากได้รับคำพยากรณ์จากพระพุทธเจ้าพระองค์ใดพระองค์หนึ่งว่า จะเป็นพระพุทธเจ้าในกาลข้างหน้า จะต้องบำเพ็ญบารมีนาน ๔ อสงไขย กับ ๑๐๐,๐๐๐ กัป

๑.๒ พระพุทธเจ้าประเภทสัทธาธิกะ ได้แก่ พระพุทธเจ้าผู้เลิศทางศรัทธา เพราะทรงสั่งสมบารมีหนักไปทางศรัทธา ซึ่งมีวิธีการปฏิบัติ คือ หลังจากได้รับคำพยากรณ์จากพระพุทธเจ้าพระองค์ใด พระองค์หนึ่งว่า จะเป็นพระพุทธเจ้าในกาลข้างหน้า จะต้องบำเพ็ญบารมีนาน ๘ อสงไขย กับ ๑๐๐,๐๐๐ กัป

๑.๓ พระพุทธเจ้าประเภทวิริยาธิกะ ได้แก่ พระพุทธเจ้าผู้เลิศทางความเพียร เพราะทรงสั่งสมบารมีหนักไปทางวิริยะ ซึ่งมีวิธีการปฏิบัติ คือ หลังจากได้รับคำพยากรณ์จากพระพุทธเจ้าพระองค์ใดพระองค์หนึ่งว่า จะเป็นพระพุทธเจ้าในกาลข้างหน้า จะต้องบำเพ็ญบารมีนาน ๑๖ อสงไขย กับ ๑๐๐,๐๐๐ กัป (ขุ.อป.อ. ๑/๙๐-๙๑/๑๖๖-๑๖๙)

๒. การสั่งสมบารมีเพื่อเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้า

พระปัจเจกพุทธเจ้า คือ ผู้ตรัสรู้อนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณด้วยพระองค์เอง แต่เป็นการตรัสรู้เฉพาะตน ไม่ทรงสามารถเทศน์สอนผู้อื่นให้ตรัสรู้ตามได้ มี ๓ ประเภท เช่นเดียวกับพระพุทธเจ้า และมีวิธีการปฏิบัติแตกต่างกันดังนี้

๒.๑ พระปัจเจกพุทธเจ้าประเภทปัญญาธิกะ จะต้องบำเพ็ญบารมีนาน ๒ อสงไขย กับ ๑๐๐,๐๐๐ กัป

๒.๒ พระปัจเจกพุทธเจ้าประเภทสัทธาธิกะ จะต้องบำเพ็ญบารมีนาน ๒ อสงไขย กับ ๑๐๐,๐๐๐ กัป

๒.๓ พระปัจเจกพุทธเจ้าประเภทวิริยาธิกะ จะต้องบำเพ็ญบารมีนานกว่า ๒ อสงไขย กับ ๑๐๐,๐๐๐ กัป (ขุ.อป.อ. ๑/๙๐-๙๑/๑๖๙)

๓. การสั่งสมบารมีเพื่อเป็นพระอรหันตสาวกและพระอรหันตสาวิกา

พระอรหันตสาวกของพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามี ๓ ประเภท คือ (๑) พระอัครสาวก (๒) พระมหาสาวก (๓) พระปกติสาวก

๓.๑ พระอัครสาวก หมายถึงพระสาวกผู้เลิศกว่าพระสาวกทั้งปวงในพระศาสนานี้ ได้แก่ พระสารีบุตรเถระและพระมหาโมคคัลลานเถระ ผู้ปรารถนาจะเป็นพระอัครสาวก จะต้องบำเพ็ญบารมีนาน ๑

อสงไขย กับ ๑๐๐,๐๐๐ กัป (ขุ.อป.อ. ๑/๙๐-๙๑/๑๖๙)

๓.๒ พระมหาสาวก หมายถึงพระสาวกผู้ใหญ่ในพระศาสนานี้ ได้แก่ พระอสีติมหาสาวก ๘๐ รูป มีพระมหากัสสปเถระเป็นต้น ผู้ปรารถนาจะเป็นพระมหาสาวกจะต้องบำเพ็ญบารมีนาน ๑๐๐,๐๐๐ กัป (ขุ.อป.อ. ๑/๙๐-๙๑/๑๖๙)

๓.๓ พระปกติสาวก หมายถึงพระสาวกทั่วไปนอกจากพระอัครสาวกและพระมหาสาวก ผู้ปรารถนาจะเป็นพระปกติสาวก ถ้ามีอุปนิสัย

พอ อาจใช้เวลาบำเพ็ญบารมี ๑๐๐ กัป หรือ ๑,๐๐๐ กัปก็ได้ ไม่มีเวลากำหนดแน่นอน ทั้งนี้ต้องขึ้นกับว่าเริ่มต้นสร้างสมบารมีตั้งแต่สมัยของพระพุทธเจ้าพระองค์ใด เช่น พระอนุเลปทายกเถระ เริ่มสร้างสมสมัยพระพุทธเจ้าอโนมทัสสี จึงใช้เวลา ๑ อสงไขย

กับ ๑๐๐,๐๐๐ กัป

พระอรหันตสาวิกาก็พึงศึกษาเปรียบเทียบกับพระอรหันตสาวก ๒ ประเภทหลัง

ที่มาของอปทาน

ที่มาของคัมภีร์อปทาน อาจแยกกล่าวเป็น ๓ หัวข้อใหญ่ได้ดังนี้

๑. พุทธาปทานและปัจเจกพุทธาปทาน พระผู้มีพระภาคทรงแสดงแก่ท่านพระอานนท์ ขณะประทับอยู่ ณ พระเชตวัน อารามของอนาถบิณฑิกเศรษฐี เขตกรุงสาวัตถี เพื่อทรงตอบคำถามของพระเถระเรื่องการบำเพ็ญบารมีเพื่อเป็นพระพุทธเจ้า และเรื่องการบำเพ็ญบารมีเพื่อเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้า

๒. เถราปทานและเถริยาปทาน พระเถระและพระเถรีเจ้าของอปทานนั้น ๆ เป็นผู้เล่าเอง เพื่อประกาศประวัติการบำเพ็ญบารมีของท่านให้ผู้อื่นทราบ

ต่อมา พระธรรมสังคาหกาจารย์ได้รวบรวมอปทานเหล่านี้ขึ้นสู่การสังคายนาและจัดรวมไว้เป็นคัมภีร์หนึ่ง ในขุททกนิกายแห่งพระสุตตันตปิฎก นับเป็นคัมภีร์ที่ ๑๓ ในจำนวน ๑๕ คัมภีร์ดังกล่าวข้างต้น

อปทานกับเถรคาถาและเถรีคาถา

ถ้าจะถามว่า เถราปทานและเถริยาปทานกับเถรคาถาและเถรีคาถาต่างกันอย่างไร อาจตอบรวม ๆ ได้ดังนี้

๑. เถราปทานและเถริยาปทาน ว่าด้วยประวัติการสั่งสมบารมีในอดีตชาติของพระเถระและพระเถรีทั้งหลาย ส่วนเถรคาถาและเถรีคาถา ว่าด้วยภาษิตที่พระเถระและพระเถรีทั้งหลายเปล่งออกมาในโอกาสต่าง ๆ เพื่อแสดงความปีติโสมนัสในผลแห่งการปฏิบัติธรรม

๒. เถราปทานและเถริยาปทาน มุ่งแสดงให้เห็นว่า ผลที่ได้รับในปัจจุบันชาติ สืบเนื่องมาจากการบำเพ็ญบารมีในอดีตชาติ ส่วนเถรคาถาและเถรีคาถามุ่งแสดงให้เห็นคติชีวิตของผู้เล่า เพื่อเป็นแบบฉบับสำหรับดำเนินชีวิตของผู้อื่น

แต่ก็มีส่วนที่เหมือนกันดังต่อไปนี้

๑. ต่างมีรูปแบบเป็นคาถาประพันธ์ล้วนซึ่งใช้ความงามทางวรรณศิลป์แสดงวิมุตติรสให้ปรากฏ

๒. ต่างเป็นเรื่องส่วนตัวของผู้เล่าเองที่แสดงออกมาเพื่อให้เป็นปรัตถ-ประโยชน์

๓. พระธรรมสังคาหกาจารย์จัดไว้ในขุททกนิกายแห่งพระสุตตันตปิฎกด้วยกัน

การจัดแบ่งวรรคตอนของอปทาน

ในอปทาน ภาค ๑ ท่านจัดแบ่งเถราปทาน (ตอนต้น) เป็น ๔๑ วรรค วรรคละ ๑๐ เรื่อง ชื่อวรรคตั้งตามชื่ออปทานที่ ๑ ของแต่ละวรรค ยกเว้นวรรคที่ ๑ ซึ่งมีชื่อว่า พุทธวรรค เพราะท่านจัดให้พุทธาปทานและปัจเจกพุทธาปทานรวมอยู่ในวรรคนี้ด้วย ชื่อวรรคที่ ๑ จึงตั้งตามชื่อพุทธาปทาน เนื้อหาของวรรคนี้จึงมีถึง ๕๒ เรื่อง คือ พุทธาปทาน ๑ เรื่อง ปัจเจกพุทธาปทาน ๔๑ เรื่อง และเถราปทาน ๑๐ เรื่อง เริ่มจากสารีปุตตเถราปทานจนถึงอานันทเถราปทาน

มีข้อพิเศษอีกอย่างหนึ่ง คือ ในเถราปทาน วรรคที่ ๓๙ เรื่องที่ ๑๐ หน้า ๕๗๔ เป็นพุทธาปทาน ชื่อว่าปุพพกัมมปิโลติ เป็นเรื่องบุพกรรมฝ่ายอกุศลของพระผู้มีพระภาคของเรา ที่ทรงทำไว้ในอดีต และยังให้ผลแก่พระองค์ในชาตินี้ ความจริงเรื่องนี้เป็นส่วนหนึ่งของพุทธาปทาน น่าจะรวมไว้ในพุทธาปทานข้างต้น แต่ที่ท่านแยกไว้เป็นคนละส่วนกัน น่าจะมุ่งแสดงคนละประเด็น คือ พุทธาปทานมุ่งแสดงพระประวัติการสั่งสมบารมีซึ่งเป็นฝ่ายกุศล ส่วนพุทธาปทานชื่อว่าปุพพ-กัมมปิโลตินี้ มุ่งแสดงพระประวัติการกระทำอกุศลกรรม หรือกรรมชั่ว นอกจากนี้ ยังมีพระประวัติการสั่งสมบารมีของพระผู้มีพระภาคอีกชุดหนึ่ง ซึ่งท่านแยกไว้ต่างหาก และจัดเป็นคัมภีร์ที่ ๑๕ ของขุททกนิกาย เรียกว่า จริยาปิฎก มี ๓ วรรค

๓๔ เรื่อง ดังปรากฏในพระไตรปิฎกเล่มที่ ๓๓

ในอปทาน ภาค ๒ ท่านจัดแบ่งเถราปทาน (ตอนปลาย) เป็น ๑๕ วรรค โดยนับลำดับต่อจากอปทาน ภาค ๑ เป็นวรรคที่ ๔๒ เป็นต้นไป วรรคละ

๑๐ เรื่อง ยกเว้นวรรคสุดท้าย มี ๑๑ เรื่อง

แนะนำอปทาน ภาค ๑

ต่อไปนี้ขอแนะนำสาระสำคัญของพุทธาปทาน ปัจเจกพุทธาปทาน และ

เถราปทาน ตอนต้น เพื่อช่วยให้เข้าใจคัมภีร์อปทาน ภาค ๑ ได้ดียิ่งขึ้น

๑. พุทธวรรค

๑. พุทธาปทาน

ท่านพระอานนท์ทูลถามพระผู้มีพระภาคว่า บุคคลจะเป็นพระสัพพัญญูพุทธ-เจ้าได้ด้วยเหตุอะไร พระผู้มีพระภาคตรัสตอบว่า จะต้องบำเพ็ญบารมี ๓๐ ประการ ในพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ในพระปัจเจกพุทธเจ้าทั้งหลาย และในพระอริยสงฆ์ทั้งหลาย ในอดีตกาล แต่ไม่บรรลุมรรคผลนิพพานในศาสนาของพระพุทธเจ้าพระองค์ใด เพราะ

ทรงมุ่งหวังสัมโพธิญาณ คือ ปัญญาตรัสรู้ด้วยพระองค์เองแล้วตรัสเล่าพระประวัติบางส่วนของพระองค์ให้ท่านพระอานนท์ฟังเป็นตัวอย่าง คือ ตรัสเล่าพระประวัติสมัยเสวยพระชาติเป็นพระเจ้าจักรพรรดิพระนามว่าติโลกวิชัย ทรงนิรมิตปราสาทแก้วด้วยบุญญานุภาพที่ทรงบำเพ็ญบารมีในพระพุทธเจ้าทั้งหลายในอดีตกาล นับไม่ถ้วน ทรงสรุปพุทธาปทานของพระองค์ไว้ว่า

□ตามที่กล่าวมานี้ พระพุทธเจ้าทั้งหลายเป็นอจินไตย
ธรรมของพระพุทธเจ้าก็เป็นอจินไตย
สำหรับผู้ที่เลื่อมใสในอจินไตย
ย่อมมีวิบากเป็นอจินไตย□

คำว่า อจินไตย แปลว่า ไม่พึงคิด เพราะเกินวิสัยสามารถแห่งภูมิปัญญาของบุคคลทั่ว ๆ ไป

๒. ปัจเจกพุทธาปทาน

ท่านพระอานนท์ทูลถามพระผู้มีพระภาคว่า พระปัจเจกพุทธเจ้าเป็นเช่นไร อุบัติขึ้นด้วยเหตุอะไร พระผู้มีพระภาคตรัสตอบว่า พระปัจเจกพุทธเจ้า ได้แก่ ธีรชน ผู้ได้สั่งสมบารมีไว้ในพระพุทธเจ้าทั้งหลายเพื่อบรรลุปัจเจกสัมโพธิญาณ แต่ยังมิได้หลุดพ้นจากกิเลสในศาสนาของพระพุทธเจ้าพระองค์ใด เพราะมีความสลดใจเป็นตัวนำ เมื่อมีปัญญาแก่กล้าก็จะทรงบรรลุปัจเจกสัมโพธิญาณได้เอง โดยอาศัยอารมณ์ที่ทรงประสบเพียงเล็กน้อย

ทรงอธิบายต่อไปว่า ผู้ปรารถนาจะเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้าจะต้องมีความกำหนด หมายในวัตถุที่น่าใคร่น่าปรารถนาว่า เป็นสิ่งไม่น่าใคร่ ไม่น่าปรารถนา คลายกำหนัด ในสิ่งที่น่ากำหนัด ละกิเลสอันเป็นเหตุให้เนิ่นช้า กำจัดทิฏฐิ (ลัทธิ ๖๒) อันเป็นเหตุให้ดิ้นรนขวนขวายจนหมดไป ก็จะบรรลุปัจเจกสัมโพธิญาณได้ดังปรารถนา

จากนั้นทรงกล่าวถึงพระปฏิปทาของพระปัจเจกพุทธเจ้าทั้งหลายว่า เป็นผู้วางอาชญาในสัตว์ทุกจำพวก ไม่เบียดเบียนผู้หนึ่งผู้ใด มีเมตตาปรารถนาแต่จะช่วยเหลือเขา หวังให้เขาได้รับประโยชน์เกื้อกูล เป็นผู้ชอบสันโดษดำรงตนอยู่ผู้เดียว

เหมือนนอแรด

นับจากข้อที่ ๙๑ เป็นต้นไปจนถึงข้อที่ ๑๓๑ ทรงนำพระภาษิตของพระปัจเจกพุทธเจ้า ๔๑ พระองค์ แสดงเปรียบเทียบให้เห็นว่า แต่ละพระองค์ตรัสภาษิตไว้อย่างไร

ต่อจากนั้น ทรงแสดงสามัญลักษณะของพระปัจเจกพุทธเจ้าทั้งหลาย และทรงจบปัจเจกพุทธาปทานลงด้วยข้อความในข้อที่ ๑๓๘ ว่า

□ถ้อยคำที่พระปัจเจกพุทธเจ้าทั้งหลายกล่าวไว้ดีแล้ว
เป็นคำหวานปานน้ำผึ้งหยาดน้อย ๆ ที่ไหลหยดลงฉะนั้น
ชนเหล่าใดได้ฟังแล้วปฏิบัติตามนั้น
ชนเหล่านั้นเป็นผู้เห็นสัจจะ มีปัญญา□

๓. เถราปทาน (ตอนต้น)

ชื่อพระเถรเจ้าของเถราปทานที่จะแนะนำต่อไปนี้ ส่วนใหญ่เป็นชื่อที่ตั้งตามพฤติกรรม (กิริยานาม) ไม่ใช่ชื่อที่บิดามารดาตั้งให้มาแต่เกิด (ชาตินาม) พระเถระบางรูปจึงมีชื่อเป็นอย่างอื่นในคัมภีร์อื่น ๆ เช่น ในอปทานชื่อพระอุมาปุปผิยเถระ แต่ที่ปรากฏคัมภีร์อื่น ท่านคือพระจักขุบาลเถระ ในอปทานชื่อพระสลฬมัณฑัปปิย-เถระ แต่ที่ปรากฏคัมภีร์อื่น ท่านคือพระกิมพิลเถระ หรือในอปทานชื่อพระสัพพ-ทายกเถระ แต่ที่ปรากฏคัมภีร์อื่น ท่านคือพระยสเถระ ด้วยเหตุนี้ คณะบรรณกรจึงพยายามทำตารางแสดงรายชื่อพระเถระทั้งหลายให้ศึกษาเปรียบเทียบไว้ด้วย

สาระสำคัญของเถราปทานแต่ละเรื่องมีดังนี้

๓.๑ สารีปุตตเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสารีบุตรเถระ

ในอดีตชาติ ท่านเป็นดาบสชื่อสุรุจิ มีศิษย์ผู้ฉลาดจำนวน ๕๐๐ คน คอยปรนนิบัติทุกเมื่อ สร้างอาศรมอยู่ใกล้ภูเขาลัมพกะ ในป่าหิมพานต์ซึ่งคราคร่ำไปด้วยฝูงสัตว์นานาชนิด ท่านสุรุจิและศิษย์ชอบเข้าฌานและอยู่ด้วยเมตตา ต่อมาท่านได้ใช้ดอกไม้บูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าอโนมทัสสี และได้กล่าวชมพระญาณของพระพุทธเจ้าเป็นอันมาก เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านได้รับคำพยากรณ์ว่า ชีวิตจักรุ่งเรืองไม่มีที่สิ้นสุด ในชาติสุดท้าย จักได้บรรลุพระอรหัตและจักได้เป็นพระอัครสาวกของพระพุทธเจ้าพระนามว่าโคดม หลังจากท่านออกบวชแสวงหาโมกข-ธรรมจนได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษเหล่านี้ คือ ปฏิสัมภิทา ๔ วิโมกข์ ๘ อภิญญา ๖ ท่านได้เป็นกำลังสำคัญของพระพุทธเจ้าในการประกาศพระศาสนาจนตลอดชีวิตของท่าน

๓.๒ มหาโมคคัลลานเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระมหาโมคคัลลาน-เถระ

ในอดีตชาติ ท่านเกิดเป็นพญานาคชื่อวรุณะ ได้บำรุงพระพุทธเจ้าพระนามว่า

อโนมทัสสี ด้วยจิตเลื่อมใส เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านได้รับคำพยากรณ์ว่าในชาติสุดท้าย จักได้บรรลุพระอรหัตและจักเป็นพระอัครสาวกของพระพุทธเจ้าพระนามว่าโคดม หลังจากท่านได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษเหล่านี้คือ ปฏิสัมภิทา ๔ วิโมกข์ ๘ อภิญญา ๖ ท่านได้เล่าประวัติของท่านว่า มีบางชาติที่เกิดเป็นมนุษย์ คบมิตรชั่วจึงเผลอตัวทำปิตุฆาต มาตุฆาต ท่านได้รับกรรมในนรกเป็นเวลานานแม้

พ้นจากนรกนั้นแล้ว กลับมาเกิดเป็นมนุษย์ก็ยังถูกทุบศีรษะจนตายทุกชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ก็เช่นกัน แม้มีฤทธิ์มาก ก็ไม่อาจพ้นจากกรรมชั่วได้ ใคร ๆ จึงไม่ควรประมาท

๓.๓ มหากัสสปเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระมหากัสสปเถระ

ในอดีตชาติ เมื่อพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระปรินิพพานแล้ว ท่านได้ชักชวนญาติ ๆ ของท่านทำการบูชาและได้สร้างอัคฆิยเจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้ ได้ทำการบูชาด้วยจิตเลื่อมใสทุกวัน เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านเวียนเกิดเวียนตาย

อยู่แต่ในมนุษย์และเทวดาเป็นอันมาก ในชาติสุดท้ายนี้ เกิดในตระกูลพราหมณ์ ผู้มีทรัพย์มากได้สละทรัพย์ออกบวช และได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษเหล่านี้ คือ ปฏิสัมภิทา ๔ วิโมกข์ ๘ อภิญญา ๖

หมายเหตุ ในเถราปทานต่อ ๆ ไปเมื่อกล่าวถึงคุณวิเศษเหล่านี้ขอใช้คำสั้น ๆ ว่า "คุณวิเศษ"

๓.๔ อนุรุทธเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอนุรุทธเถระ

ในอดีตชาติ ท่านถวายประทีปแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสุเมธะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๓๐ กัป เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๒๘ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓.๕ ปุณณมันตานีปุตตเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปุณณมันตานี- บุตรเถระ

ในอดีตชาติ ท่านเกิดเป็นพราหมณ์ผู้คงแก่เรียน ได้ฟังธรรมจากพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ โดยย่อ แล้วไปแสดงให้ศิษย์ฟังโดยพิสดาร ศิษย์ทุกคนได้บรรลุพระอรหัต ส่วนท่านเวียนเกิดเวียนตายอยู่ในเทวดาและมนุษย์เป็นอันมาก ได้เกิด เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๔ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓.๖ อุปาลิเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอุบาลีเถระ

ในอดีตชาติ ท่านเกิดเป็นพราหมณ์ชื่อสุชาตะ เป็นผู้คงแก่เรียน มีชื่อเสียง มีทั้งปริพาชกและดาบสจำนวนมากพยายามที่จะชักชวนท่านเข้าเป็นพวก แต่ท่านไม่ยอมนับถือใคร เมื่อพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ อุบัติขึ้นในโลกทรงแต่งตั้ง ภิกษุรูปหนึ่งไว้ในตำแหน่งพระวินัยธร ท่านจึงได้สร้างอารามถวายพระพุทธเจ้าและปรารถนาตำแหน่งนั้น เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านเวียนเกิดเวียนตายอยู่แต่ใน

มนุษย์และเทวดาหลายร้อยชาติ ได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๑,๐๐๐ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓.๗ อัญญาโกณฑัญญเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอัญญา-โกณฑัญญเถระ

ในอดีตชาติ ท่านเกิดเป็นเทพบุตรได้ถวายภัตตาหารครั้งแรกแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ หลังจากตรัสรู้ใหม่ ๆ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๓๐,๐๐๐ กัป เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๑,๐๐๐ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษเป็นองค์แรกในจำนวนพระสาวกทั้งหมดของพระโคดมพุทธเจ้า

๓.๘ ปิณโฑลภารทวาชเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปิณโฑลภาร-ทวาชเถระ

ในอดีตชาติ ท่านเกิดเป็นพญาเนื้อ ได้คาบดอกปทุมไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มี

พลานุภาพมาก ๖๔ ชาติ ในชาติสุดท้าย เกิดเป็นพราหมณ์ออกบวชในพระศาสนานี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓.๙ ขทิรวนิยเรวตเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระขทิรวนิยเรวตเถระ

ในอดีตชาติ ท่านเกิดเป็นนายเรือรับส่งคนข้ามฟาก ได้ส่งพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ พร้อมด้วยพระสงฆ์สาวกข้ามฟาก เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านได้ไปเกิดในเทวโลก ได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก และเกิดเป็น กษัตริย์ผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓.๑๐ อานันทเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอานนทเถระ

ในอดีตชาติ ท่านเกิดเป็นราชกุมารน้องชายต่างมารดากับพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ ได้กั้นเศวตฉัตรถวายพระพุทธเจ้าขณะกำลังแสดงธรรม เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านเวียนเกิดเวียนตายอยู่ในเทวดาและมนุษย์เป็นอันมาก ท่านได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๓๔ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๕๘ ชาติ เกิดเป็นพระราชา ๑๐๘ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ เกิดในศากยตระกูล ออกบวชในพระศาสนาได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. สีหาสนิยวรรค

๑. สีหาสนทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสีหาสนทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ หลังจากที่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ ปรินิพพานแล้ว ท่านได้สร้างอาสนะและตั้งสำหรับรองพระยุคลบาทถวาย เพราะผลแห่งกรรมนั้น

ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้สมบูรณ์ด้วยรัตนะ ๗ ประการ ๙ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. เอกถัมภิกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเอกถัมภิกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านเกิดเป็นอุบาสกผู้หนึ่งในศาสนาของพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ ท่านได้ถวายเสาต้นหนึ่งร่วมสร้างศาลาโรงฉันถวายแด่พระพุทธเจ้า เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ท่านเวียนเกิดเวียนตายอยู่ในเทวดาและมนุษย์เป็นอันมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. นันทเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระนันทเถระ

ในอดีตชาติ ท่านได้ถวายผ้าเปลือกไม้แด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้สมบูรณ์ด้วยรัตนะ ๑๒ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. จูฬปันถกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระจูฬปันถกเถระ

ในอดีตชาติ ท่านเป็นดาบสได้ใช้ร่มดอกไม้กางกั้นถวายแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ ขณะกำลังเข้าฌาน เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๒๕ กัป เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๓๔ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. ปิลินทวัจฉเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปิลินทวัจฉเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๐,๐๐๐ ท่านเป็นคนมีศรัทธาได้บูชาพระสถูปของพระพุทธเจ้าพระนามว่าสุเมธะ และได้ถวายสังฆภัตแด่พระสงฆ์สาวกของพระพุทธองค์ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย เวียนเกิดเวียนตายอยู่แต่ในเทวโลกและมนุษยโลกเท่านั้น บางกัปได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้สมบูรณ์ด้วยรัตนะ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. ราหุลเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระราหุลเถระ

ในอดีตชาติ ท่านได้เป็นคนปูลาดพื้นกระจกบนปราสาท ๗ ชั้น ถวายแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๖๔ ชาติ เป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้สมบูรณ์ด้วยรัตนะทุกอย่าง ๑,๐๐๐ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. อุปเสนวังคันตปุตตเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอุปเสน-
วังคันตบุตรเถระ

ในอดีตชาติ ท่านนำดอกกรรณิการ์มาประดับฉัตรแล้วยกขึ้นบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ และได้ถวายอาหารบิณฑบาตอย่างดีแด่พระสงฆ์อีก ๘ รูป เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๓๖ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๒๑ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าประเทศราชนับชาติไม่ถ้วน ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. รัฏฐปาลเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระรัฏฐบาลเถระ

ในอดีตชาติ ท่านได้ถวายช้างทรงเป็นพาหนะแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่า ปทุมุตตระ ได้ตีราคาช้างพร้อมทั้งเครื่องประดับแล้วให้สร้างสังฆารามถวาย เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๕๐ ชาติ เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๕๘ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. โสปากเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระโสปากเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้ปูเครื่องลาดถวายพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ และได้ฟังธรรมเทศนาเรื่องสังขารไม่เที่ยง เกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วดับไป ความเข้าไปสงบระงับสังขารเหล่านั้นเป็นสุข ท่านละมิจฉาทิฏฐิแล้วเริ่มเจริญอนิจจสัญญา แต่ทำได้วันเดียวก็ได้ถึงแก่กรรมเสียก่อน เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. สุมังคลเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสุมังคลเถระ

ในอดีตชาติ ในขณะที่ท่านกำลังเตรียมพิธีต้อนรับพวกพราหมณ์ ได้เห็นพระพุทธเจ้าพระนามว่าปิยทัสสี พร้อมด้วยพระสงฆ์หมู่ใหญ่เสด็จมา มีจิตเลื่อมใสจึงได้นิมนต์เข้าบ้านถวายอาหารบิณฑบาต เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๒๗ ชาติ เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๘๐ ชาติ เป็นพระเจ้าประเทศราช ๕๐๐ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. สุภูติวรรค

๑. สุภูติเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสุภูติเถระ

ในอดีตชาติ ท่านเป็นชฎิลบำเพ็ญตบะอยู่ในป่าผู้เดียว ได้ให้โอวาทตนเองไม่ให้กำหนัดในอารมณ์อันเป็นที่ตั้งแห่งความกำหนัดเป็นต้นอยู่เป็นเวลานาน ต่อมาได้ทำจิตให้เลื่อมใสในพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ ได้ปูเครื่องลาดจัดอาสนะถวายและยืนเฝ้าอยู่ตลอด ๗ วัน เมื่อพระพุทธเจ้าออกจากสมาธิแล้ว สอนให้ท่านเจริญพุทธานุสสติภาวนา เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๘๐ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๑,๐๐๐ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าประเทศราชนับชาติไม่ถ้วน ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. อุปวาณเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอุปวาณเถระ

ในอดีตชาติ เมื่อมหาชนพากันสร้างพระสถูปบรรจุพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ แล้วฉลองกันอยู่ ท่านมีจิตเลื่อมใสจึงได้ทำ

สักการะด้วยการยกธงขึ้นบูชาใกล้พระสถูป เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านได้เสวยสมบัติเป็นอันมาก เกิดเป็นท้าวสักกะ ๘๐ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๑,๐๐๐ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าประเทศราชนับชาติไม่ถ้วน ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. ติสรณคมนิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระติสรณคมนิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเป็นคนเลี้ยงดูมารดาบิดาผู้ตาบอดอยู่ในกรุงจันทวดี ในสมัยพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี อุบัติขึ้นในโลก ท่านไม่มีโอกาสออกบวช เพราะต้องเลี้ยงดูมารดาบิดาจึงได้สมาทานสรณะ ๓ เป็นที่พึ่งที่ระลึกจนตลอดชีวิต ๑๐๐,๐๐๐ ปี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๘๐ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๗๕ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าประเทศราชนับชาติไม่ถ้วน ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. ปัญจสีลสมาทานิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปัญจสีล-สมาทานิยเถระ

ในอดีตชาติ ๑ อสงไขย ๑๐๐,๐๐๐ กัป ท่านเกิดเป็นคนรับจ้างอยู่ในกรุงจันทวดี ในสมัยของพระพุทธเจ้าพระนามว่าอโนมทัสสี ไม่มีทรัพย์ที่จะบริจาคทาน จึงได้ตั้งใจรักษาศีล ๕ ตลอดชีวิต เพราะผลแห่งการรักษาศีลนั้น ท่านได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๓๐ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิอีก ๗๕ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าประเทศราชนับชาติไม่ถ้วน ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. อันนสังสาวกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอันนสังสาวกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้ถวายภัตตาหารแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ ด้วยจิตเลื่อมใส เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. ธูปทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระธูปทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้ถวายธูปเป็นประจำที่พระคันธกุฎีของพระ พุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. ปุพินปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปุพินปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเคยใช้ทรายสะอาดปรับปรุงโคนต้นโพธิ์สถานที่ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. อุตติยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอุตติยเถระ

ในอดีตชาติเมื่อ ๙๔ กัปที่แล้วมา ท่านเกิดเป็นจระเข้อยู่ในแม่น้ำจันทภาคา ได้นำพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ ข้ามแม่น้ำ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. เอกัญชลิกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเอกัญชลิกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านมีจิตเลื่อมใสได้ประคองอัญชลีต่อพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. โขมทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระโขมทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเป็นพ่อค้าในกรุงพันธุมดี ได้ถวายผ้าเปลือกไม้แด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. กุณฑธานวรรค

๑. กุณฑธานเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระกุณฑธานเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านมีจิตเลื่อมใสได้ถวายกล้วยหวีใหญ่ แด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๑๑ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๓๔ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. สาคตเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสาคตเถระ

ในอดีตชาติ ท่านมีจิตเลื่อมใสชมเชยพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านรื่นรมย์อยู่ในเทวโลกตลอด ๑๐๐,๐๐๐ กัป ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. มหากัจจายนเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระมหากัจจายนเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเคยใช้แผ่นศิลาทาด้วยทองคำร่วมสร้างวิหารถวายแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ และได้กั้นฉัตรถวายงานพัดแด่พระพุทธองค์ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๓๐ กัป เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้สมบูรณ์ด้วยเดช ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. กาฬุทายีเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระกาฬุทายีเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านได้ถวายอาหารบิณฑบาตและดอกไม้แด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๑๘ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๒๕ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าแผ่นดิน ๕๐๐ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. โมฆราชเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระโมฆราชเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ ท่านได้ถวายอภิวาทพระพุทธเจ้าพระนามว่าอัตถทัสสี ได้กล่าวชมเชยด้วยจิตเลื่อมใสเป็นอันมาก และได้ถวายน้ำผึ้งแด่พระพุทธองค์ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๖๔ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ๕๐๐ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าประเทศราช ๘๐๐ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. อธิมุตตเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอธิมุตตเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ หลังจากพระพุทธเจ้าพระนามว่าอัตถทัสสี ปรินิพพานแล้ว ท่านได้บำรุงพระสงฆ์ตลอดมา เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. ลสุณทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระลสุณทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ถวายกระเทียมแด่พระสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. อายาคทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอายาคทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านมีจิตเลื่อมใสได้กราบไหว้พระสถูปของพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี แล้วได้สร้างศาลาโรงฉันถวายแด่สงฆ์ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านเกิดชาติใด ๆ ไม่มีใครทำร้าย ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ๓๐ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. ธัมมจักกิกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระธัมมจักกิกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้สร้างธรรมจักรตั้งไว้ข้างหน้าพระพุทธอาสน์ของพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ๘ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. กัปปรุกขิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระกัปปรุกขิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้ตั้งต้นกัลปพฤกษ์และคล้องผ้าไว้หน้าพระสถูปของพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ๘ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. อุปาลิวรรค

๑. อุปาลิเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอุบาลีเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเคยบวชเป็นดาบส ได้อภิวาทและกล่าวชมเชยพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๑๘ ชาติ เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๒๕ ชาติ เป็นพระเจ้าแผ่นดิน ๓๐๐ ชาติ เป็นพระเจ้าประเทศราชนับชาติไม่ถ้วน ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. โสณโกฬิวิสเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระโสณโกฬิวิสเถระ

ในอดีตชาติ ๑ อสงไขย ๑๐๐,๐๐๐ กัป ท่านได้สร้างที่จงกรมฉาบทาด้วยปูนขาว และสร้างซุ้มดอกไม้ทำหลังคาถวายแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าอโนมทัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านได้เกิดในเทวโลก ๓๐,๐๐๐ กัป ได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๒๕ กัป เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๗๗ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. ภัททิยกาฬิโคธายปุตตเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระภัททิย-กาฬิโคธายบุตรเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านได้ถวายภัตตาหารมีค่ามากแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๗๔ ชาติ เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๕๑ ชาติ เป็นพระเจ้าประเทศราช ๑,๐๐๐ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. สันนิฏฐาปกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสันนิฏฐาปกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านได้ถวายผลแฟงและน้ำดื่มแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๔๑ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. ปัญจหัตถิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปัญจหัตถิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๐,๐๐๐ ท่านใช้ดอกบัวบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าสุเมธะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ๕ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. ปทุมฉทนิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปทุมฉทนิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านนำดอกไม้ไปบูชาจิตกาธานของพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๔๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. สยนทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสยนทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้ถวายที่นอนอันเลิศแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๕๑ ท่านได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. จังกมทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระจังกมทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ ท่านสร้างที่จงกรมถวายพระพุทธเจ้าพระนามว่า

อัตถทัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๓ กัป เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๓ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าประเทศราชนับชาติไม่ถ้วน ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. สุภัททเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสุภัททเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านได้นำกฤษณาและดอกมะลิไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านเวียนเกิดเวียนตายอยู่ในเทวดาและมนุษย์ ๑๐๐,๐๐๐ กัป ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. จุนทเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระจุนทเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้นำดอกไม้ไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๗๔ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๗๕ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าแผ่นดิน ๓๐๐ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. วีชนีวรรค

๑. วิธูปนทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระวิธูปนทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านได้ถวายพัดเล่มหนึ่งแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่ไปสู่ทุคติ วินิบาต นรก ถึง ๑๐๐,๐๐๐

กัป ได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๑๖ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษตั้งแต่อายุ ๗ ขวบ

๒. สตรังสิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสตรังสิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเป็นพราหมณ์เรียนจบมนตร์ ได้ไปยืนไหว้และกล่าวสรรเสริญคุณพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษตั้งแต่อายุ ๗ ขวบ

๓. สยนทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสยนทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเคยถวายที่นอนแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านเกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้สมบูรณ์ด้วยโภคสมบัติหลายชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. คันโธทกทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระคันโธทกทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านนำน้ำหอมไปรดต้นโพธิ์สถานที่ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านได้ไปเกิดในเทวโลก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. โอปวุยหเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระโอปวุยหเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านได้ถวายม้าอาชาไนยแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ แต่เห็นว่าเป็นของไม่ควร จึงซื้อไว้เองแล้วนำปัจจัยไปซื้อของที่ควรไปถวายพระพุทธเจ้า เพราะผลแห่งทานนั้น ทุกภพที่ท่านเกิดจึงมีม้าอาชาไนยเป็นพาหนะคู่ใจเสมอ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. สปริวาราสนเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสปริวาราสนเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านได้ถวายอาหารบิณฑบาตแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งทานนั้น ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. ปัญจทีปกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติพระปัญจทีปกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเคยถวายประทีปบูชาต้นโพธิ์สถานที่ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านจึงเกิดในสุคติภพตลอด ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. ธชทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระธชทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเคยยกธงบูชาต้นโพธิ์สถานที่ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่ไปสู่ทุคติเลยตลอด ๑๐๐,๐๐๐ กัป ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. ปทุมเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปทุมเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเคยโยนดอกปทุมพร้อมทั้งธงไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านเกิดเป็นท้าวสักกะถึง ๓๐ กัป ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. อสนโพธิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอสนโพธิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านเคยปลูกต้นไม้ถวายพระพุทธเจ้าพระนามว่าติสสะ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. สกจิตตนิยวรรค

๑. สกจิตตนิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสกจิตตนิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเคยสร้างพระสถูปไม้ไผ่ถวายพระพุทธเจ้า(พระนามว่าวิปัสสี) เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. อาโปปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอาโปปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านเคยโยนดอกไม้บูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. ปัจจาคมนิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปัจจาคมนิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเกิดเป็นนกจักรพากอยู่ที่ฝั่งแม่น้ำสินธุ ได้คาบดอกสาละไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี ซึ่งกำลังเหาะไปทางอากาศ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. ปรัปปสาทกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปรัปปสาทกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านเกิดเป็นพราหมณ์ชื่อโสณะได้กล่าวสรรเสริญพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เป็นอันมาก เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. ภิสทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระภิสทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านเคยถวายเหง้าบัวและรากบัวแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าเวสสภู เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. สุจินติตเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสุจินติตเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ ท่านเป็นพรานอยู่ที่ซอกภูเขา ได้ถวายเนื้อย่างแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าอัตถทัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านรื่นรมย์อยู่ในเทวโลกตลอด ๑,๕๐๐ กัป และได้ครองจักรพรรดิราชอีกหลายชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. วัตถทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระวัตถทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ ท่านเกิดเป็นพญาครุฑ เห็นพระพุทธเจ้าพระนามว่าอัตถทัสสี เสด็จไปยังภูเขาคันธมาทน์ จึงแปลงกายเป็นมาณพเข้าไปเฝ้าถวายผ้าผืนหนึ่งแด่พระพุทธเจ้า เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๗ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. อัมพทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอัมพทายกเถระ

ในอดีตชาติ ๑ อสงไขย ๑๐๐,๐๐๐ กัป ท่านเกิดเป็นวานรอยู่ในป่าหิมพานต์ ได้ถวายผลมะม่วงพร้อมกับน้ำผึ้ง แด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าอโนมทัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไปเกิดในเทวโลกตลอด ๕๗ กัป และมาเกิดในมนุษยโลก ได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๑๔ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. สุมนเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสุมนเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านเกิดเป็นช่างร้อยดอกไม้ ได้นำดอกมะลิซ้อนไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. ปุปผจังโกฏิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปุปผจังโกฏิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านเคยใช้ดอกอังกาบบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. นาคสมาลวรรค

๑. นาคสมาลเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระนาคสมาลเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านเคยใช้ดอกแคฝอยบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่ไปสู่ทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. ปทสัญญกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปทสัญญกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านเคยเลื่อมใสในรอยพระยุคลบาทของพระพุทธเจ้าพระนามว่าติสสะ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. สุสัญญกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสุสัญญกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านเคยไหว้ผ้าบังสุกุลจีวรของพระพุทธเจ้าพระนามว่าติสสะ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. ภิสาลุวทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระภิสาลุวทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเคยถวายเหง้าบัวและหัวมันแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. เอกสัญญกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเอกสัญญกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเคยถวายภิกษาทัพพีหนึ่งแก่พระสาวกของพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. ติณสันถารทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระติณสันถารทายก-เถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านเคยถวายหญ้าแด่พระพุทธเจ้า(พระนามว่าติสสะ) เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. สูจิทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสูจิทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๐,๐๐๐ ท่านเคยถวายเข็ม ๕ เล่มแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสุเมธะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. ปาฏลิปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปาฏลิปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านเคยใช้ดอกแคฝอยบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่า

ติสสะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. ฐิตัญชลิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระฐิตัญชลิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านเคยทำอัญชลีแด่พระพุทธเจ้า(พระนามว่าติสสะ) เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. ติปทุมิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระติปทุมิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเคยถวายดอกบัวแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในเทวโลกและ

มนุษยโลกหลายแสนปี ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. ติมิรปุปผิยวรรค

๑. ติมิรปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระติมิรปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านเคยใช้ดอกดีหมีโปรยลงบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. คตสัญญกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระคตสัญญกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านเคยโยนดอกนังคลกี ๗ ดอกไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าติสสะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. นิปันนัญชลิกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระนิปันนัญชลิกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ก่อนสิ้นใจเพราะพิษไข้ ท่านได้ไหว้พระพุทธเจ้าพระนามว่าติสสะ ด้วยจิตเลื่อมใส เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. อโธปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอโธปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านเคยนำดอกไม้โปรยลงบนศีรษะของพระสาวกของพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. รังสิสัญญกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระรังสิสัญญกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเคยกราบไหว้พระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี ด้วยจิตเลื่อมใสในพระรัศมี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. ทุติยรังสิสัญญกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระทุติยรังสิสัญญก-เถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านเคยไหว้พระพุทธเจ้าพระนามว่าผุสสะ ด้วยความเลื่อมใสในพระรัศมี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. ผลทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระผลทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านเคยถวายผลไม้แด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าผุสสะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. สัททสัญญกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสัททสัญญกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านเคยเลื่อมใสในพระสุรเสียงของพระพุทธเจ้าพระนามว่าผุสสะ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. โพธิสิญจกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระโพธิสิญจกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเคยนำดอกไม้และน้ำไปโปรยลงที่โคนต้นโพธิ์สถานที่ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. ปทุมปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปทุมปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านเคยโยนดอกปทุมบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าผุสสะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. สุธาวรรค

๑. สุธาปิณฑิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสุธาปิณฑิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านเคยใส่ปูนขาวในระหว่างแผ่นอิฐที่พระเจดีย์ของพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. สุปีฐิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสุปีฐิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านเคยถวายตั่งแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าติสสะ เพราะ ผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลยตลอด ๙๒ กัป ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. อัฑฒเจลกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอัฑฒเจลกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านเป็นคนเข็ญใจได้ถวายผ้าครึ่งท่อนแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าติสสะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. สูจิทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสูจิทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเป็นช่างทอง ได้ถวายเข็มแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. คันธมาลิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระคันธมาลิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านสร้างสถูปไม้หอม และคลุมด้วยดอกมะลิถวายแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. ติปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระติปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเป็นพรานเนื้ออยู่ป่า ได้สักการบูชาไม้แคฝอย ซึ่งเป็นต้นสถานที่ไม้ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. มธุปิณฑิกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระมธุปิณฑิกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้ถวายน้ำผึ้งแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. เสนาสนทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเสนาสนทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านเคยถวายเครื่องปูลาดใบไม้แด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. เวยยาวัจจกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเวยยาวัจจกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเป็นไวยาวัจกรขวนขวายในกิจทุกอย่างในศาสนาของพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. พุทธุปัฏฐากเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระพุทธุปัฏฐากเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้เป่าสังข์บูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๑. ภิกขทายิวรรค

๑. ภิกขทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระภิกขทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้ถวายภิกษาทัพพีหนึ่งแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. ญาณสัญญิกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระญาณสัญญิกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านมีจิตเลื่อมใสได้กราบไหว้พระพุทธเจ้าพระนามว่า

สิทธัตถะ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. อุปปลหัตถิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอุปปลหัตถิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านเป็นช่างดอกไม้มีจิตเลื่อมใสได้ถวายดอกไม้กำมือหนึ่งแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านได้เป็นพระราชา ๕๐๐ ชาติ ไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. ปทปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปทปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้ถวายดอกมะลิแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. มุฏฐิปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระมุฏฐิปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเป็นช่างดอกไม้ได้ถวายดอกมะลิแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. อุทกปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอุทกปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเคยวักน้ำถวายแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่ไปสู่ทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. นฬมาลิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระนฬมาลิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านได้ถวายพัดดอกอ้อแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่ไปสู่ทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. อาสนุปัฏฐายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอาสนุปัฏฐายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ ท่านได้ถวายแท่นสีหาสน์แด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าอัตถทัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. พิฬาลิทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระพิฬาลิทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านได้ถวายมันมือเสือแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. เรณุปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเรณุปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ถวายดอกกากะทิงบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๒. มหาปริวารวรรค

๑. มหาปริวารเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระมหาปริวารเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเคยเกิดเป็นราชายักษ์ได้ถวายผ้าทิพย์แด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. สุมังคลเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสุมังคลเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ ท่านเคยฟ้อนรำ ขับร้อง บูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าอัตถทัสสี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านเสวยมนุษยสมบัติและสวรรค์สมบัติหลายร้อยชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. สรณคมนิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสรณคมนิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านได้ถึงพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระเป็นสรณะ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่ไปสู่ทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. เอกาสนิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเอกาสนิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ ท่านเกิดเป็นท้าวเทวราชชื่อวรุณะ ได้มาบำรุงพระพุทธเจ้าพระนามว่าอัตถทัสสี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านเวียนเกิดเวียนตายอยู่แต่ในเทวดาและมนุษย์ด้วยทรัพย์และยศเป็นอันมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. สุวัณณปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสุวัณณปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้นำดอกไม้ทองคำไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. จิตกปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระจิตกปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้ประโคมดนตรีบูชาจิตกาธานของพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. พุทธสัญญกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระพุทธสัญญกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ระลึกถึงพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. มัคคสัญญกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระมัคคสัญญกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านบอกทางและถวายอาหารแด่พระสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งทานนั้น ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษตั้งแต่อายุ ๗ ขวบ

๙. ปัจจุปัฏฐานสัญญกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปัจจุปัฏฐาน-สัญญกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ ท่านเกิดเป็นยักษ์ ได้สร้างสถูปเก็บพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้าพระนามว่าอัตถทัสสี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านได้เสวยมนุษย์สมบัติ สวรรค์สมบัติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. ชาติปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระชาติปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้บูชาพระชาติ(ความเกิดขึ้น) ของพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๓. เสเรยยวรรค

๑. เสเรยยกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเสเรยยกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเป็นผู้คงแก่เรียน ได้โยนดอกไม้ซึกไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่ไปสู่ทุคติเลย

ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. ปุปผฬูปิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปุปผฬูปิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเกิดเป็นพราหมณ์ผู้สอนมนตร์มีศิษย์มาก ได้ใช้ดอกไม้บูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่ไปสู่ทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. ปายาสทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปายาสทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ถวายทานแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. คันโธทกิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระคันโธทกิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเคยถวายน้ำหอมไปประพรมบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. สัมมุขาถวิกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสัมมุขาถวิกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเคยพยากรณ์พระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี ในขณะประสูติใหม่ ๆ ว่าจะได้เป็นพระพุทธเจ้า และได้ชมเชยพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านได้เสวยมนุษย์สมบัติและสวรรค์สมบัติเป็นอันมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. กุสุมาสนิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระกุสุมาสนิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเป็นพราหมณ์ผู้รู้มนตร์พยากรณ์ลักษณะของพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. ผลทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระผลทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเป็นผู้คงแก่เรียน ได้ถวายเมล็ดบัวแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่ไปสู่ทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. ญาณสัญญิกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระญาณสัญญิกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้มีความทรงจำในพระญาณของพระพุทธเจ้า (พระนามว่าวิปัสสี) เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. คัณฐิปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระคัณฐิปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเคยใช้ดอกไม้บูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัต พร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. ปทุมปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปทุมปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านใช้ดอกปทุมบูชาพระพุทธเจ้า(พระนามว่าวิปัสสี) เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัต พร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๔. โสภิตวรรค

๑. โสภิตเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระโสภิตเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านได้ประคองอัญชลีต่อพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่ไปสู่ทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. สุทัสสนเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสุทัสสนเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้ใช้ดอกการะเกดบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัต พร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. จันทนปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระจันทนปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ ท่านเกิดเป็นกินนร ได้ใช้แก่นจันทน์หอมบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าอัตถทัสสี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. ปุปผฉทนิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปุปผฉทนิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเกิดเป็นพราหมณ์ผู้คงแก่เรียน ได้ใช้ดอกไม้บูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ในกัปที่ ๑๑๑ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๓๕ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. รโหสัญญิกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระรโหสัญญิกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านเกิดเป็นพราหมณ์สอนศิษย์เป็นอันมากให้เกิดความเลื่อมใส ระลึกถึงพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. จัมปกปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระจัมปกปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้ใช้ดอกจำปาบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าเวสสภู เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. อัตถสันทัสสกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอัตถสันทัสสกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านได้ชมเชยพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่ไปสู่ทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. เอกรังสนิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเอกรังสนิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ ท่านทำจิตให้เลื่อมใสในพระพุทธเจ้าพระนามว่าอัตถทัสสี เพราะ ผลแห่งกรรมนั้น ในกัปที่ ๑๑๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. สาลทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสาลทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเกิดเป็นราชสีห์ ได้นำดอกสาละไปบูชาพระพุทธเจ้า (พระนามว่าวิปัสสี) เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. ผลทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระผลทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านเป็นพรานป่าได้ถวายผลมะหาดแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๕. ฉัตตวรรค

๑. อธิฉัตติยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอธิฉัตติยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ ท่านได้ทำฉัตรบูชาไว้ที่พระสถูปของพระพุทธเจ้าพระนามว่าอัตถทัสสี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ในกัปที่ ๑๑๗ ท่านได้เกิดเป็นท้าวสักกะตลอดกัป ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. ถัมภาโรปกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระถัมภาโรปกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ ท่านให้สร้างบันไดแล้วนำดอกมะลิขึ้นไปบูชาพระสถูปของพระพุทธเจ้าพระนามว่าธัมมทัสสี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. เวทิการกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเวทิการกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ ท่านมีจิตเลื่อมใสได้สร้างแท่นบูชาถวายพระพุทธเจ้าพระนามว่าปิยทัสสี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ในกัปที่ ๑๑๖ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๓๒ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. สปริวาริยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสปริวาริยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านมีจิตเลื่อมใสได้สร้างแท่นบูชาด้วยไม้แก่นจันทน์ถวายแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ในกัปที่ ๑๑๕ ท่านได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๘ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. อุมาปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอุมาปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านนำดอกฝ้ายไปบูชาพระสถูปของพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. อนุโลมทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอนุโลมทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านได้ทำแท่นบูชาที่ต้นโพธิ์สถานที่ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าพระนามว่าอโนมทัสสี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ในกัปที่ ๑๐๐ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. มัคคทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระมัคคทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้ปรับหนทางให้ราบเรียบถวายพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. ผลกทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระผลกทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเป็นช่างไม้ได้ถวายแผ่นไม้จันทน์แด่พระพุทธเจ้า (พระนามว่าวิปัสสี) เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๕๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. วฏังสกิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระวฏังสกิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๐,๐๐๐ ท่านได้ถวายดอกช้างน้าวแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสุเมธะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. ปัลลังกทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปัลลังกทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๐,๐๐๐ ท่านได้ถวายบัลลังก์พร้อมทั้งเพดานแด่พระพุทธเจ้า พระนามว่าสุเมธะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๒๐,๐๐๐ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้สมบูรณ์ด้วยรัตนะ ๗ ประการ ๓ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๖. พันธุชีวกวรรค

๑. พันธุชีวกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระพันธุชีวกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้ถวายมาลัยดอกชบาแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. ตัมพปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระตัมพปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเคยนำดอกไม้ไปบูชาต้นโพธิ์ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า(พระนามว่าวิปัสสี) เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. วีถิสัมมัชชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระวีถิสัมมัชชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ใช้ธงบูชาพระพุทธเจ้า(พระนามว่าวิปัสสี) เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. กักการุปุปผปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระกักการุปุปผปูชก-เถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้นำดอกฟักทิพย์ไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๙ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. มันทารวปุปผปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระมันทารวปุปผปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้นำดอกมณฑารพไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๑๐ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิสมบูรณ์ด้วยรัตนะ ๗ ประการ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. กทัมพปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระกทัมพปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้ใช้ดอกไม้บูชาพระปัจเจกพุทธเจ้า ๗ พระองค์ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๙๒ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๗ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. ติณสูลกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระติณสูลกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้ใช้ดอกมะลิบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่ไปสู่วินิบาตเลยตลอด ๙๙,๙๙๙ กัป ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. นาคปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระนาคปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านได้ใช้ดอกกากะทิงบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๓๑ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. ปุนนาคปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปุนนาคปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านได้ใช้ดอกบุนนาคบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าติสสะ (ขุ.เถร.อ. ๑/๓๓๐) เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๙๑ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. กุมุททายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระกุมุททายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเกิดเป็นนกได้นำดอกโกมุทไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่ไปสู่ทุคติเลย ในกัปที่ ๑๑๖ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๗. สุปาริจริยวรรค

๑. สุปาริจริยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสุปาริจริยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านได้บำรุงพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่ไปสู่ทุคติเลย ในกัปที่ ๑๒๙ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. กณเวรปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระกณเวรปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้นำดอกยี่โถไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๘๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้สมบูรณ์ด้วยรัตนะถึง ๔ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. ขัชชกทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระขัชชกทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านได้นำผลไม้มาถวายแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่า

ติสสะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๑๓ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้สมบูรณ์ด้วยรัตนะ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. เทสปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเทสปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ ท่านได้ประนมมือบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าอัตถทัสสี ด้วยจิตเลื่อมใส เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๑๑๑ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้สมบูรณ์ด้วยรัตนะ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. กณิการฉัตติยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระกณิการฉัตติยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้นำดอกกรรณิการ์มาทำเป็นร่มบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าเวสสภู เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๒๐ ท่านได้

เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้สมบูรณ์ด้วยรัตนะถึง ๘ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. สัปปิทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสัปปิทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านได้ถวายเนยใสและน้ำมันแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าผุสสะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๕๖ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้สมบูรณ์ด้วยรัตนะ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. ยูถิกปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระยูถิกปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้นำดอกเข็มมาบูชาพระพุทธเจ้า(พระนามว่า

สิทธัตถะ) เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๖๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้สมบูรณ์ด้วยรัตนะ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. ทุสสทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระทุสสทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้ถวายผ้าแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๖๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้สมบูรณ์ด้วยรัตนะ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. สมาทปกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสมาทปกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ชักชวนอุบาสกร่วมกันทำปะรำถวายสงฆ์ ในศาสนาของพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๕๙ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. ปัญจังคุลิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปัญจังคุลิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านได้นำของหอมไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าติสสะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๗๒ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้สมบูรณ์ด้วยรัตนะ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วย

คุณวิเศษ

๑๘. กุมุทวรรค

๑. กุมุทมาลิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระกุมุทมาลิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ ท่านได้เกิดเป็นผีเสื้อน้ำผู้ดุร้าย ได้นำดอกโกมุทมาบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าอัตถทัสสี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๑๕ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิถึง ๗ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. นิสเสณิทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระนิสเสณิทายกเถระ

ในอดีตชาติ ๓ อสงไขย ๑๐๐,๐๐๐ กัป ท่านได้สร้างบันไดขึ้นปราสาทถวายพระพุทธเจ้าพระนามว่าโกณฑัญญะ เพราะผลแห่งทานนั้น ในกัปที่ ๓๐,๐๐๐ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิถึง ๓ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. รัตติปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระรัตติปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเป็นพรานเนื้ออยู่ในป่า ได้ถวายดอกมวกเหล็กบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๘ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้สมบูรณ์ด้วยรัตนะ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. อุทปานทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอุทปานทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ขุดบ่อน้ำถวายพระพุทธเจ้า(พระนามว่าวิปัสสี) และได้ถวายอาหารบิณฑบาต เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. สีหาสนทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสีหาสนทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านมีจิตเลื่อมใส ได้กราบไหว้ต้นโพธิ์สถานที่ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า พระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่ไปสู่ทุคติเลย ในกัปที่ ๑,๕๐๐ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิถึง ๘ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. มัคคทัตติกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระมัคคทัตติกเถระ

ในอดีตชาติ ๑ อสงไขย ๑๐๐,๐๐๐ กัป ท่านได้ถวายบังคมและโปรยดอกไม้บูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าอโนมทัสสี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ในกัปที่ ๒๐,๐๐๐

ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิถึง ๕ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. เอกทีปิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเอกทีปิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านได้ถวายดวงประทีปบูชาต้นไม้สถานที่ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จัก

ทุคติเลย ในกัปที่ ๑๖,๐๐๐ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิถึง ๔ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. มณิปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระมณิปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านมีจิตเลื่อมใสได้นำแก้วมณีไปบูชาพระพุทธเจ้า

(พระ นามว่าสิทธัตถะ) เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๑๒ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิถึง ๘ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. ติกิจฉกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระติกิจฉกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเป็นหมอมีการศึกษาดี ได้ถวายยาบำบัดรักษาโรคแด่พระที่อุปัฏฐากพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๘ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้สมบูรณ์ด้วยรัตนะ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. สังฆปัฏฐากเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสังฆปัฏฐากเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้อุปัฏฐากพระสงฆ์ในศาสนาของพระพุทธเจ้าพระนามว่าเวสสภู เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิถึง ๗ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๙. กุฏชปุปผิยวรรค

๑. กุฏชปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระกุฏชปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านได้ใช้ดอกโมกมันบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าผุสสะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๑๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิถึง ๓ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. พันธุชีวกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระพันธุชีวกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้นำดอกชบาไปบูชาพระปัจเจกพุทธเจ้าพระนามว่าโสภิตะ (บาลีฉบับพม่าเป็นพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ) เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๑๔ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. โกฏุมพริยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระโกฏุมพริยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้นำดอกไม้ไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๒๐ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วย

คุณวิเศษ

๔. ปัญจหัตถิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปัญจหัตถิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านได้ถวายกำดอกอุบลแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่า

ติสสะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๑๓ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้สมบูรณ์ด้วยรัตนะถึง ๗ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. อิสิมุคคทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอิสิมุคคทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านได้ถวายน้ำผึ้งแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่า

ปทุมุตตระ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่ไปสู่ทุคติเลย ในกัปที่ ๔๐,๐๐๐ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ๓๘ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. โพธิอุปัฏฐายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระโพธิอุปัฏฐายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ ท่านเป็นคนตีตะโพนได้บำรุงต้นโพธิ์สถานที่ตรัสรู้เป็น

ประจำ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่ไปสู่ทุคติเลย ในกัปที่ ๑๑๕ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. เอกจินติกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเอกจินติกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเกิดเป็นเทวดาขณะใกล้จะจุติได้ทำใจให้เลื่อมใสในพระพุทธเจ้า พระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านจุติแล้วอุบัติขึ้นในเทวโลกนั้นอีก ท่านไม่ไปสู่ทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. ติกัณณิปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระติกัณณิปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเกิดเป็นเทวดาได้นำดอกอัญชันไปบูชาพระพุทธ-เจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๗๓ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้สมบูรณ์ด้วยรัตนะถึง ๔ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. เอกจาริยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเอกจาริยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเกิดเป็นเทวดาได้นำดอกมณฑารพไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ ผู้ใกล้จะปรินิพพาน เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่ไปสู่ทุคติเลย ในกัปที่ ๖๐,๐๐๐ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มี

พลานุภาพมากถึง ๑๖ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. ติวัณฏิปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระติวัณฏิปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ ท่านได้นำดอกบัวไปบูชาสาวกของพระพุทธเจ้าพระนามว่าธัมมทัสสี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่ไปสู่วินิบาตทุคติเลย ในกัปที่ ๑๑๓ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้สมบูรณ์ด้วยรัตนะถึง ๙ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒๐. ตมาลปุปผิยวรรค

๑. ตมาลปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระตมาลปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้นำดอกคูนไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๒๐ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้สมบูรณ์ด้วยรัตนะ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วย

คุณวิเศษ

๒. ติณสันถารทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระติณสันถารทายก-เถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านเป็นฤาษีได้ถวายหญ้าแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๖๕ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้สมบูรณ์ด้วยรัตนะถึง ๔ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. ขัณฑผุลลิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระขัณฑผุลลิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านได้ปรับทางให้ราบเรียบถวายพระพุทธเจ้าพระนามว่าผุสสะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๗๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้สมบูรณ์ด้วยรัตนะถึง ๑๖ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. อโสกปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอโสกปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านเป็นคนรักษาพระราชอุทยานได้นำดอกอโศกไปบูชาพระปัจเจกพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จัก

ทุคติเลย ในกัปที่ ๗๐ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้สมบูรณ์ด้วยรัตนะถึง ๑๖ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. อังโกลกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอังโกลกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านนำดอกปรูไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๓๖ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. กิสลยปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระกิสลยปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านเป็นเจ้าของสวนดอกไม้ได้โยนใบอ่อนของต้นอโศกไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๒๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. ตินทุกทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระตินทุกทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านเป็นลิงที่แข็งแรงอยู่ในป่าได้นำผลมะพลับไปถวายพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่

๕๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. คิริเนลมุฏฐิปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระคิริเนลมุฏฐิปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๐,๐๐๐ ท่านได้นำดอกอัญชันไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าสุเมธะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่ไปสู่ทุคติเลย ในกัปที่ ๑๒๓ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. ติกัณฑิปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระติกัณฑิปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านมีความเลื่อมใส ได้ประคองดอกคล้าไปบูชาพระปัจเจกพุทธเจ้าพระนามว่าสุมังคละ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๘๖ ท่านได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. ยูถิกปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระยูถิกปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านได้นำดอกคัดเค้าไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่ไปสู่ทุคติเลย ในกัปที่ ๕๐ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้สมบูรณ์ด้วยรัตนะ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒๑. กณิการปุปผิยวรรค

๑. กณิการปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระกณิการปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านนำดอกกรรณิการ์ ไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าติสสะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๓๕ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. มิเนลปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระมิเนลปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านใช้ดอกเทียนขาวบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๒๙ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. กิงกณิกปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระกิงกณิกปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้นำดอกหงอนไก่ไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๒๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. ตรณิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระตรณิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ ท่านเคยส่งพระพุทธเจ้าพระนามว่าอัตถทัสสี ข้ามฝั่งแม่น้ำคงคา เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๑๑๓ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิถึง ๕ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. นิคคุณฑิปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระนิคคุณฑิปุปผิย-เถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้นำดอกย่านทรายไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๓๕ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. อุทกทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอุทกทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้ถวายน้ำดื่มแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๖๑ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณ-วิเศษ

๗. สลฬมาลิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสลฬมาลิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านเคยนำพวงดอกไม้ไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. โกรัณฑปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระโกรัณฑปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้นำดอกหงอนไก่ไปบูชารอยพระบาทของพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่

๕๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. อาธารทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอาธารทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้ถวายเชิงบาตรแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ในกัปที่ ๒๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลา-

นุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. ปาปนิวาริยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปาปนิวาริยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านได้ถวายร่มคันหนึ่งแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าติสสะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๗๒ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิถึง ๘ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒๒. หัตถิวรรค

๑. หัตถิทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระหัตถิทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านเคยถวายช้างประเสริฐควรเป็นพาหนะแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๗๘ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิถึง ๑๖ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. ปานธิทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปานธิทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้ถวายรองเท้าคู่หนึ่งแด่พระพุทธเจ้า(พระนามว่าสิทธัตถะ) เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๗๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิถึง ๘ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. สัจจสัญญกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสัจจสัญญกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้เป็นคนยากจน แต่ได้ไปฟังธรรมของพระพุทธเจ้า พระนามว่าเวสสภู เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ท่านเกิดในเทพบุรี ๓๐ กัป ในกัปที่ ๒๖ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. เอกสัญญกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเอกสัญญกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้ไหว้ผ้าบังสุกุลของพระพุทธเจ้าพระนามว่า

เวสสภู ซึ่งพาดอยู่บนยอดไม้ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๒๕ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. รังสิสัญญกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระรังสิสัญญกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๐,๐๐๐ ท่านทำจิตให้เลื่อมใสในพระรัศมีของพระพุทธเจ้าพระนามว่าสุชาตะ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๕๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. สันธิตเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสันธิตเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านเคยหวนระลึกถึงพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี ที่เคยประทับที่โคนต้นอัสสัตถพฤกษ์ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๑๓ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. ตาลวัณฏทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระตาลวัณฏทายก-เถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านได้ถวายใบตาลแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าติสสะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๖๓ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณ-วิเศษ

๘. อักกันตสัญญกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอักกันตสัญญก-เถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้ลาดผ้าปิดแผลให้พระปัจเจกพุทธเจ้าพระนามว่าติสสะ ทรงเหยียบ และได้กราบไหว้ด้วยใจที่เลื่อมใส เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๓๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดินามว่าสุนันทะ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. สัปปิทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสัปปิทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านถวายเนยใสกับน้ำมันแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่า

สิทธัตถะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๑๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดินามว่าทุติเทพ ผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. ปาปนิวาริยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปาปนิวาริยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ ท่านสร้างที่จงกรมถวายแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่า

ปิยทัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ในกัปที่ ๑๑ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดินามว่าอัคคเตชะ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒๓. อาลัมพนทายกวรรค

๑. อาลัมพนทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอาลัมพนทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ ท่านถวายราวสะพานแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่า

อัตถทัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิถึง ๓ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. อชินทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอชินทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้ถวายแผ่นหนังแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. ทเวรตนิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระทเวรตนิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเป็นพรานเนื้อได้ถวายชิ้นเนื้อแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๔ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. อารักขทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอารักขทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้สร้างที่วางเครื่องบูชาถวายแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๖ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. อัพยาธิกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอพยาธิกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ถวายโรงไฟแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี และได้ถวายเครื่องรองน้ำร้อนแด่พระภิกษุอาพาธ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. วกุลปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระวกุลปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้นำดอกพิกุลไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๗๔ ท่านได้เกิดเป็นพระราชาผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. โสวัณณวฏังสกิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระโสวัณณวฏังสกิย-เถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้ถวายมาลัยทองคำบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๒๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. มิญชวฏังสกิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระมิญชวฏังสกิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้นำพวงมาลัยประดับศีรษะไปบูชาต้นโพธิ์สถานที่ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๒๖ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. สุกตาเวฬิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสุกตาเวฬิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านเป็นช่างดอกไม้ ได้นำพวงมาลัยไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๒๕ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. เอกวันทนิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเอกวันทนิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้อภิวาทพระพุทธเจ้าพระนามว่าเวสสภู ด้วยจิตเลื่อมใส เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๒๔ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒๔. อุทกาสนทายกวรรค

๑. อุทกาสนทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอุทกาสนทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้ลาดแผ่นกระดานสำหรับนั่งและตั้งน้ำใช้คนเดินทาง เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๑๕ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. ภาชนทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระภาชนทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเป็นผู้ดูแลรักษาของสงฆ์ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๕๓ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. สาลปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสาลปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านเป็นคนขายขนมได้ถวายอาหารบิณฑบาต และดอกสาละแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัป

ที่ ๑๔ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. กิลัญชทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระกิลัญชทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านเป็นช่างจักสานได้ให้เสื่อลำแพนแก่มหาชนผู้ทำการบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๗๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. เวทิทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเวทิทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้สร้างแท่นบูชาไว้ที่ต้นโพธิ์สถานที่ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๑๑ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. วัณณการกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระวัณณการกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านเป็นช่างทาสี ได้ระบายสีผ้าที่เจดีย์ของพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี ให้มีสีต่าง ๆ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๒๓ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. ปิยาลปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปิยาลปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเป็นพรานเนื้อได้ถวายอาหารบิณฑบาตและดอกมะหาดแด่พระพุทธเจ้า(พระนามว่าวิปัสสี) เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. อัมพยาคทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอัมพยาคทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ถวายผลมะม่วงแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. ชคติการกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระชคติการกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ ท่านได้สร้างลานรอบ ๆ พระสถูปของพุทธเจ้าพระนามว่าอัตถทัสสี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. วาสิทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระวาสิทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้ถวายมีดเล่มหนึ่งแด่พระพุทธเจ้า(พระนามว่าสิทธัตถะ) เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒๕. ตุวรทายิวรรค

๑. ตุวรัฏฐิทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระตุวรัฏฐิทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ถวายถั่วแดงแด่พระสงฆ์ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. นาคเกสริยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระนาคเกสริยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านเป็นพรานป่า ได้ใช้ดอกบุนนาคน้อมบูชาระลึกพระพุทธเจ้าพระนามว่าติสสะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๗๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. นฬินเกสริยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระนฬินเกสริยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านเกิดเป็นนกกาน้ำ มีจิตเลื่อมใสคาบดอกบัวมาบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าติสสะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๗๓ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้สมบูรณ์ด้วยรัตนะ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. วิรวิปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระวิรวิปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้นำดอกท้าวยายม่อมไปบูชาพระพุทธเจ้า(พระนามว่าวิปัสสี) เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. กุฏิฐูปกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระกุฏิฐูปกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านเป็นคนอบกุฎีของพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ ให้มีกลิ่นหอม เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. ปัตตทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปัตตทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้ถวายบาตรแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. ธาตุปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระธาตุปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้เก็บพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ ไว้บูชา ๕ ปี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. สัตตสัตตลิปุปผปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสัตต-สัตตลิปุปผปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้ใช้ดอกมะลิบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าเวสสภู เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. พิมพิชาลิปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระพิมพิชาลิปุปผิย-เถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านได้นำดอกมะกล่ำหลวงไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ในกัปที่ ๖๘ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. อุททาลทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอุททาลทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้ถวายดอกราชพฤกษ์แด่พระปัจเจกพุทธเจ้าพระนามว่ากุกกุธะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒๖. โถมกวรรค

๑. โถมกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระโถมกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ฟังธรรมของพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. เอกาสนทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเอกาสนทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านถวายอาหารแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่า

ปทุมุตตระ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. จิตกปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระจิตกปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้สร้างจิตกาธานถวายพระเพลิงพระปัจเจกพุทธ-เจ้าพระนามว่าอานันทะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. จัมปกปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระจัมปกปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้นำดอกจำปาไปบูชาพระพุทธเจ้า(พระนามว่า

วิปัสสี) เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. สัตตปาฏลิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสัตตปาฏลิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้ใช้ดอกแคฝอยบูชาพระพุทธเจ้า(พระนามว่า

สิทธัตถะ) เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. อุปาหนทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอุปาหนทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ถวายรองเท้าคู่หนึ่งแด่พระปัจเจกพุทธเจ้า เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. มัญชริปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระมัญชริปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านได้ถวายพุ่มดอกไม้แด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าผุสสะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๗๓ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วย

คุณวิเศษ

๘. ปัณณทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปัณณทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้ถวายอาหารบิณฑบาตแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๒๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. กุฏิทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระกุฏิทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้สร้างบรรณศาลาถวายแด่พระพุทธเจ้า(พระนามว่าวิปัสสี) เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๓๘ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิถึง ๑๖ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. อัคคปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอัคคปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้ถวายดอกบัวแด่พระพุทธเจ้า(พระนามว่าสิขี) เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๒๕ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วย

คุณวิเศษ

๒๗. ปทุมกเขปวรรค

๑. อากาสุกขิปิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอากาสุกขิปิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้โยนดอกบัวขึ้นไปบนอากาศถวายแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๓๒ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. เตลมักขิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเตลมักขิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านใช้น้ำมันทาแท่นบูชาที่ต้นโพธิ์สถานที่ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๒๔ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. อัฑฒจันทิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอัฑฒจันทิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านได้ถวายอัฒจันทร์ไว้ที่ต้นโพธิ์สถานที่ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าพระนามว่าติสสะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๒๕ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. ทีปทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระทีปทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้ถวายประทีป ๕ ดวง (แด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ) เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๕๕ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. วิฬาลิทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระวิฬาลิทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้ถวายมันมือเสือแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. มัจฉทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระมัจฉทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านเกิดเป็นนกออกได้คาบปลาตัวใหญ่ไปถวายพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. ชวหังสกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระชวหังสกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านเป็นพรานป่าได้ประคองอัญชลี ต่อพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ ซึ่งเหาะไปทางอากาศ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จัก

ทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. สลฬปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสลฬปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเกิดเป็นกินนรได้นำดอกช้างน้าวไปถวายพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. อุปาคตหาสนิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอุปาคตหาสนิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเกิดเป็นผีเสื้อน้ำได้กราบไหว้พระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. ตรณิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระตรณิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้พายเรือส่งพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒๘. สุวัณณพิพโพหนวรรค

๑. สุวัณณพิพโพหนิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสุวัณณพิพโพหนิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ถวายหมอนแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. ติลมุฏฐิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระติลมุฏฐิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ถวายงากำมือหนึ่งแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. จังโกฏกิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระจังโกฏกิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้นำดอกไม้ไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. อัพภัญชนทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอัพภัญชนทายกเถระ

ในอดีตชาติ ๓ อสงไขย ๑๐๐,๐๐๐ กัป ท่านได้ถวายยาหอมแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าโกณฑัญญะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๑๕ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. เอกัญชลิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเอกัญชลิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านได้ถวายเครื่องลาดที่ทำด้วยดอกไม้แด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าติสสะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๑๔ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. โปตถทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระโปตถทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ถวายผ้าเปลือกไม้บูชาพระรัตนตรัย เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. จิตกปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระจิตกปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้นำดอกย่านทรายไปบูชาจิตกาธานของพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลยในกัปที่ ๖๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. อาลุวทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอาลุวทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้ถวายหัวมันแด่พระอรหันต์รูปหนึ่ง เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. ปุณฑรีกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปุณฑรีกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้ถวายดอกบัวขาวแด่พระปัจเจกพุทธเจ้าพระนามว่าโรมสะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. ตรณียเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระตรณียเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้สร้างสะพานที่ทางใหญ่ไว้ในสมัยพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๕๕ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒๙. ปัณณทายกวรรค

๑. ปัณณทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปัณณทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้ถวายใบไม้แด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. ผลทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระผลทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้รับเสด็จพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๕๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. ปัจจุคคมนิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปัจจุคคมนิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้รับเสด็จพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๒๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วย

คุณวิเศษ

๔. เอกปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเอกปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเกิดเป็นปีศาจอยู่ที่ประตูกรุงพันธุมดี เห็นพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เสด็จผ่านมา จึงนำดอกไม้ไปบูชา เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. มฆวปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระมฆวปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านมีจิตเลื่อมใสได้นำดอกดีหมีไปบูชาพระพุทธเจ้า (พระนามว่าวิปัสสี) เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. อุปัฏฐายิกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอุปัฏฐายิกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านถวายความอุปัฏฐากแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่า

สิทธัตถะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๕๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. อปทานิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอปทานิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านได้ถวายอภิวาทพระยุคลบาทของพระพุทธเจ้า

เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. สัตตาหปัพพชิตเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสัตตาหปัพพชิต-เถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ตั้งใจบวชในศาสนาของพระพุทธเจ้าพระนามว่า

วิปัสสี ได้เพียง ๗ วัน เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๖๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. พุทธุปัฏฐายิกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระพุทธุปัฏฐายิกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้บำรุงพระพุทธเจ้า(พระนามว่าสิขี) ด้วยความเคารพ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๒๓ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมากถึง ๔ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. ปุพพังคมนิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปุพพังคมนิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านพร้อมด้วยเพื่อน ๆ ๘๔,๐๐๐ คน ออกบวชด้วยความเลื่อมใสในพระพุทธเจ้า(พระนามว่าสิทธัตถะ)และพระอรหันต์ทั้งหลาย เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓๐. จิตกปูชกวรรค

๑. จิตกปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระจิตกปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านเกิดเป็นพราหมณ์ได้นำดอกไม้ไปโปรยลงที่จิตกา-ธานของพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๒๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมากถึง ๗ ชาติ

ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. ปุปผธารกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปุปผธารกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านบวชเป็นฤาษีได้นำดอกปาริชาตไปบูชาพระพุทธ-เจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๘๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. ฉัตตทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระฉัตตทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้นำฉัตรไปบูชาจิตกาธานของพระอรหันต์ทั้งหลาย เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๒๕ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมากถึง ๗ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. สัททสัญญกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสัททสัญญกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้เลื่อมใสในคำสรรเสริญว่าพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เกิดขึ้นแล้วในโลก แต่ตลอดชีวิตของท่านก็ไม่ได้เฝ้าพระพุทธเจ้า เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. โคสีสนิกเขปกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระโคสีสนิกเขปกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้ลาดไม้จันทน์เหลืองเป็นสะพานให้พระสงฆ์ได้เดิน เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๗๕ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วย

คุณวิเศษ

๖. ปทปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปทปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเกิดเป็นกินนรในป่าหิมพานต์ได้นำ(ผง)จันทน์แดงและกฤษณามาโปรยลงที่พระยุคลบาทของพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. เทสกิตติกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเทสกิตติกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านเกิดเป็นพราหมณ์ได้อภิวาทพระยุคลบาทของพระพุทธเจ้าด้วยความเลื่อมใส เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. สรณคมนิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสรณคมนิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี ขอถึงพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งที่ระลึก เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. อัมพปิณฑิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอัมพปิณฑิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ถวายผลมะม่วงแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. อนุสังสาวกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอนุสังสาวกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ถวายภิกษาทัพพีหนึ่งแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓๑. ปทุมเกสริยวรรค

๑. ปทุมเกสริยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปทุมเกสริยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเกิดเป็นช้างพลายตระกูลมาตังคะ มีจิตเลื่อมใส ได้นำเกสรบัวไปโปรยลงบูชาพระปัจเจกพุทธเจ้า เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. สัพพคันธิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสัพพคันธิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ถวายดอกไม้และของหอมแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๑๕ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. ปรมันนทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปรมันนทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ถวายข้าวอย่างดีแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. ธัมมสัญญกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระธัมมสัญญกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ฟังธรรมของพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๓๓ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วย

คุณวิเศษ

๕. ผลทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระผลทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ถวายผลไม้แด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. สัมปสาทิกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสัมปสาทิกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านเลื่อมใสในพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. อารามทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอารามทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้สร้างอารามถวายแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่า

สิทธัตถะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๓๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมากถึง ๗ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. อนุเลปทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอนุเลปทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ ท่านได้ช่วยพระสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้าพระนามว่าอัตถทัสสี ฉาบทาสีมา เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. พุทธสัญญิกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระพุทธสัญญิกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านมีจิตเลื่อมใสในพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. ปัพภารทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปัพภารทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ ท่านได้ทำความสะอาดถ้ำของพระพุทธเจ้าพระนามว่าปิยทัสสี เสร็จแล้วตั้งน้ำใช้น้ำฉันไว้ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านได้ไปเสวยสุขอยู่ในสวรรค์ตลอด ๑ กัป ในกัปที่ ๓๒ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลา-นุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓๒. อารักขทายกวรรค

๑. อารักขทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอารักขทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ ท่านได้สร้างรั้วถวายอารักขาแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าธัมมทัสสี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. โภชนทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระโภชนทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้ถวายโภชนะแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าเวสสภู เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๒๕ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วย

คุณวิเศษ

๓. คตสัญญกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระคตสัญญกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านเห็นชายจีวรของพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เกิดความเลื่อมใสจำได้ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. สัตตปทุมิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสัตตปทุมิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้นำดอกบัวไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วย

คุณวิเศษ

๕. ปุปผาสนทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปุปผาสนทายก-เถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้ถวายอาสนะดอกไม้แด่พระพุทธเจ้าพระนามว่า

สิทธัตถะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. อาสนสันถวิกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอาสนสันถวิกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้กล่าวคำสรรเสริญและทำนิมิตกราบไหว้อาสนะของพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัป

ที่ ๒๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมากถึง ๗ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. สัททสัญญกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสัททสัญญกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้จำพระสุรเสียงของพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. ติรังสิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระติรังสิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้สรรเสริญพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๖๑ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วย

คุณวิเศษ

๙. นาลิปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระนาลิปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้นำดอกบัวไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. กุมุทมาลิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระกุมุทมาลิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้โปรยดอกโกมุทบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓๓. อุมาปุปผิยวรรค

๑. อุมาปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอุมาปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้นำดอกสามหาวไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่า สิทธัตถะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๕๕ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. ปุพินปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปุพินปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้โปรยทรายลงในทางเสด็จของพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. หาสชนกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระหาสชนกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเห็นผ้าบังสุกุลของพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี จึงได้เปล่งวาจาสรรเสริญด้วยเสียงอันดัง เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. ยัญญสามิกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระยัญญสามิกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านเมื่อคราวมีอายุ ๗ ขวบก็เรียนจบไตรเพท ปรารภจะบูชายัญด้วยสัตว์จำนวนมาก แต่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ ได้เสด็จมาแสดงธรรมโปรด ท่านเกิดความเลื่อมใส เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. นิมิตตสัญญกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระนิมิตตสัญญกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านเห็นกวางเดินอยู่ในป่าแล้วทำใจเลื่อมใสระลึกถึงพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. อันนสังสาวกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอันนสังสาวกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านมีจิตเลื่อมใสได้ถวายภิกษาแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้

ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. นิคคุณฑิปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระนิคคุณฑิปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเกิดเป็นเทวดา เมื่อจะจุติจากเทวโลก เกิดความกลัวว่าจะปฏิสนธิในที่ไม่ดี พระสุมนะสาวกของพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ ขึ้นไปสอนให้มีจิตเลื่อมใสในพระพุทธเจ้า เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลยตลอดกาลนาน ในกัปที่ ๒๕,๐๐๐ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ๑๖ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. สุมนาเวฬิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสุมนาเวฬิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้ใส่ก้อนปูนขาวและวางพวงมาลัยดอกมะลิ ไว้หน้าแท่นบูชาของพระพุทธเจ้าพระนามว่าเวสสภู เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จัก

ทุคติเลย ในกัปที่ ๑๑ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติ สุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. ปุปผฉัตติยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปุปผฉัตติยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้นำฉัตรดอกบัวไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่า

สิทธัตถะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๗๔ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ๘ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. สปริวารฉัตตทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสปริวารฉัตตทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านได้ฟังพระธรรมเทศนาของพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เกิดความเลื่อมใสโยนร่มขึ้นไปในอากาศเพื่อเป็นพุทธบูชา เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๑๐๗ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมากถึง ๓๖ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓๔. คันโธทกวรรค

๑. คันธธูปิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระคันธธูปิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้ถวายธูปหอมอบด้วยดอกมะลิแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. อุทกปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอุทกปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านวักน้ำขึ้นบนอากาศถวายแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๑๖๕ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมากถึง ๓ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. ปุนนาคปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปุนนาคปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านเป็นพรานป่า เห็นดอกบุนนาคหอมจึงก่อเจดีย์ทราย แล้วบูชาระลึกถึงพระพุทธเจ้าพระนามว่าติสสะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๙๑ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมาก ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. เอกทุสสทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเอกทุสสทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเป็นคนเกี่ยวหญ้าขาย มีศรัทธาได้นำผ้าสาฎกผืนหนึ่งไปถวายพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่ไปสู่ทุคติเลย ในกัปที่ ๓๖ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพ มากถึง ๓๓ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. ผุสิตกัมมิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระผุสิตกัมมิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านได้นำน้ำผสมดอกโกสุมไปประพรมพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ได้ครองความเป็นท้าวสักกะ และได้ครองความเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ เพราะการถวายน้ำนั้น ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. ปภังกรเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปภังกรเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเป็นคนทำงานในป่า เห็นพระสถูปของพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี ที่ถูกทิ้งร้างในป่า จึงถางป่าตัดต้นไม้และเถาวัลย์ทำความสะอาด และกราบไหว้ด้วยจิตเลื่อมใส เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จัก

ทุคติเลย ท่านได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๓๐๐ ชาติ เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๒๕ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. ติณกุฏิทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระติณกุฏิทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเป็นคนยากจนรับจ้างผู้อื่นเลี้ยงชีวิต ขออนุญาต

นายจ้างหยุดงาน ๑ วัน แล้วไปเกี่ยวหญ้าหาไม้มาสร้างกุฏิมุงด้วยหญ้า ถวายแด่พระสงฆ์ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. อุตตเรยยทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอุตตเรยยทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเกิดเป็นพราหมณ์ผู้คงแก่เรียน ได้ถวายผ้าแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๕๐ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๓๖ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. ธัมมัสสวนิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระธัมมัสสวนิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านได้ฟังธรรมเรื่องอนิจจตา (ความไม่เที่ยง) ได้อนิจจสัญญา (ความหมายว่าไม่เที่ยง) จากสำนักของพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๕๑ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้มีพลานุภาพมากถึง ๗๑ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. อุกขิตตปทุมิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอุกขิตตปทุมิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเป็นช่างทำดอกไม้ได้ถวายดอกปทุมแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ ดอกเดียว เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๑,๐๐๐ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๗๕ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าประเทศราชนับชาติไม่ถ้วน ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓๕. เอกปทุมวรรค

๑. เอกปทุมิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเอกปทุมิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเกิดเป็นพญาหงส์ ได้คาบดอกบัวไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. ตีณุปปลมาลิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระตีณุปปลมาลิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเกิดเป็นวานรอยู่ในป่าได้นำดอกบัวไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย เกิดเป็นท้าวสักกะ ๓๐๐ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๕๐๐ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. ธชทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระธชทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านได้ถวายธงเป็นพุทธบูชาแก่พระพุทธเจ้าพระนามว่าติสสะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ท่านได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๓๐๐ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๕๐๐ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าประเทศราชนับชาติไม่ถ้วน ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. ตีณิกิงกณิปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระติณีกิงกณิปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านเห็นผ้าบังสุกุลคล้องอยู่บนกิ่งไม้ เกิดเลื่อมใสศรัทธา จึงนำดอกหงอนไก่ไปบูชา เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. นฬาคาริกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระนฬาคาริกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้สร้างเรือนไม้อ้อถวายพระปัจเจกพุทธเจ้าพระนามว่านารทะ (เถร.อ. ๑/๒๖๐/๓๘๑) เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ท่องเที่ยวอยู่ในเทวโลก ๑๔ กัป ได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๗๔ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๗๗ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. จัมปกปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระจัมปกปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านไปบูชาพระปัจเจกพุทธเจ้าพระนามว่าสุทัสสนะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. ปทุมปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปทุมปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้นำดอกบัวไปบูชาพระปัจเจกพุทธเจ้าพระนามว่าโสภิตะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. ติณมุฏฐิทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระติณมุฏฐิทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านเป็นพรานเนื้อได้ถวายหญ้าสำหรับรองนั่งแด่พระปัจเจกพุทธเจ้าพระนามว่าอุปติสสะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. ตินทุกผลทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระตินทุกผลทายก-เถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้นำผลมะพลับไปถวายพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. เอกัญชลิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเอกัญชลิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้ไหว้พระปัจเจกพุทธเจ้าพระนามว่าเรวตะ ด้วยจิตเลื่อมใส เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓๖. สัททสัญญิกวรรค

๑. สัททสัญญิกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสัททสัญญิกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้ถวายดอกไม้และของหอมแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. ยวกลาปิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระยวกลาปิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านเป็นชาวนาปลูกข้าวเหนียว เห็นพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี เสด็จผ่านมา จึงถวายฟ่อนข้าวเหนียวให้เป็นที่ประทับ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วย

คุณวิเศษ

๓. กิงสุกปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระกิงสุกปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านเห็นดอกทองกวาวบานสะพรั่งจึงประนมมือระลึกถึงพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. สโกสกโกรัณฑทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสโกสก-โกรัณฑทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านนำดอกหงอนไก่ไปบูชารอยพระยุคลบาทของพระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. ทัณฑทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระทัณฑทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านตัดไม้ไผ่ทำเป็นขอสำหรับแขวนสิ่งของถวายสงฆ์ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. อัมพยาคุทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอัมพยาคุทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านได้ถวายมะม่วงและข้าวยาคูแด่พระปัจเจกพุทธเจ้าพระนามว่าสตรังสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. สุปุฏกปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสุปุฏกปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ถวายห่อเกลือแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. มัญจทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระมัญจทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ถวายเตียงแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. สรณคมนิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสรณคมนิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้สมาทานไตรสรณคมน์ในขณะที่เรือกำลังจะอับปาง เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. ปิณฑปาติกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปิณฑปาติกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านเป็นเทวดาลงมาถวายอาหารบิณฑบาตแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าติสสะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑. มันทารวปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระมันทารวปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเป็นเทวดาแปลงกายเป็นมาณพถือดอกมณฑารพไปยืนกั้นพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี ผู้เข้าสมาธิอยู่ ๗ วัน เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. กักการุปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระกักการุปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านเป็นเทวดาลงมาถวายดอกฟักทิพย์แด่พระปัจเจก-พุทธเจ้าพระนามว่าโคดม เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. ภิสมุฬาลทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระภิสมุฬาลทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านได้ถวายเหง้าบัวและรากบัวแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าผุสสะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. เกสรปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเกสรปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้นำดอกบุนนาคไปถวายพระพุทธเจ้าพระนามว่าเวสสภู เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. อังโกลปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอังโกลปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านนำดอกปรูไปบูชาพระปัจเจกพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย นับจากกัปนี้ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. กทัมพปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระกทัมพปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้นำดอกกระทุ่มไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. อุทกาลกปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอุทกาลกปุปผิย-เถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านนำดอกราชพฤกษ์ไปบูชาพระปัจเจกพุทธเจ้าพระนามว่าสุชาตะ (บางแห่งว่า อนาถะ) เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. เอกจัมปกปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเอกจัมปกปุปผิย-เถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้นำดอกจำปาไปบูชาพระปัจเจกพุทธเจ้า เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. ติมิรปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระติมิรปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้นำดอกไม้รังไปบูชาพระปัจเจกพุทธเจ้าพระนามว่าอุปสันตะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. สลฬปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสลฬปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเป็นกินนรอาศัยอยู่ในป่า ได้นำดอกช้างน้าวไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓๘. โพธิวันทนวรรค

๑. โพธิวันทกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระโพธิวันทกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านไหว้ต้นแคฝอยซึ่งเป็นต้นไม้ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. ปาฏลิปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปาฏลิปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ถวายดอกแคฝอยแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. ตีณุปปลมาลิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระตีณุปปลมาลิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๒ ท่านเกิดเป็นวานรมีจิตศรัทธานำดอกบัวไปบูชาพระพุทธเจ้า พระนามว่าผุสสะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ท่านได้

เกิดเป็นท้าวสักกะ ๓๐๐ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๕๐๐ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. ปัตติปุปผิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปัตติปุปผิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านได้บูชาพระบรมศพของพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. สัตตปัณณิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสัตตปัณณิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านนำต้นตีนเป็ดไปบูชาพระปัจเจกพุทธเจ้าพระนามว่า สุมนะ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. คันธมุฏฐิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระคันธมุฏฐิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านนำของหอมไปบูชาจิตกาธานของพระพุทธเจ้า พระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. จิตกปูชกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระจิตกปูชกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านนำดอกสาละไปบูชาจิตกาธานของพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. สุมนตาลวัณฏิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสุมนตาลวัณฏิย-เถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านถวายพัดใบตาลอบด้วยดอกมะลิแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. สุมนทามิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสุมนทามิยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านถวายพวงมาลัยดอกมะลิแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. กาสุมาริผลทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระกาสุมาริผล-ทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านถวายผลมะรื่นแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสิขี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓๙. อัมพฏผลวรรค

๑. อัมพฏผลทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอัมพฏผลทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๔ ท่านถวายผลไม้แด่พระปัจเจกพุทธเจ้าพระนามว่า

สตรังสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. ลพุชทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระลพุชทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเป็นคนเฝ้าสวนได้ถวายขนุนสำมะลอแด่พระพุทธเจ้า ผู้ประเสริฐ (พระนามว่าวิปัสสี) เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. อุทุมพรผลทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอุทุมพรผล-ทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ถวายผลมะเดื่อแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่า

วิปัสสี ผู้ประเสริฐ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. ปิลักขผลทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปิลักขผลทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ ท่านได้ถวายผลดีปลีแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่า

อัตถทัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. ผารุสผลทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระผารุสผลทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ถวายผลมะปรางแด่พระพุทธเจ้า(พระนามว่า

วิปัสสี) ผู้มีฉวีวรรณดังทอง เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. วัลลิผลทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระวัลลิยผลทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้ถวายผลไม้แด่พระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐ(พระนามว่าสิขี) เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. กทลิผลทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระกทลิผลทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๑ ท่านได้ถวายผลกล้วยแด่พระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐ(พระนาม ว่าสิขี) เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. ปนสผลทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปนสผลทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้ถวายผลขนุนสุกแด่พระปัจเจกพุทธเจ้าพระนามว่าอัชชุนะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. โสณโกฏิวีสเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระโสณโกฏิวีสเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านได้สร้างถ้ำถวายแด่พระสงฆ์ในศาสนาของพระพุทธเจ้าพระนามว่าวิปัสสี เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. พุทธาปทานชื่อว่าปุพพกัมมปิโลติ พระประวัติในอดีตชาติของพระพุทธเจ้าว่าด้วยบุพกรรมเก่า พระพุทธเจ้าทรงแสดงบุพกรรม ในอดีตชาติของพระองค์ ไว้ดังนี้

๑. ได้ถวายผ้าเก่าแก่ภิกษุผู้อยู่ในป่าเป็นวัตร แล้วปรารถนาจะเป็นพระสัพพัญญูพุทธเจ้า จึงได้ตรัสรู้ เพราะผลการถวายผ้าเก่า

๒. ในอดีตชาติเกิดเป็นคนเลี้ยงโค เคยห้ามแม่โคไม่ให้กินน้ำขุ่น ในชาตินี้ในวันจะปรินิพพาน เมื่อพระองค์ทรงกระหายน้ำ จึงมีเหตุให้ไม่ได้น้ำดื่มตามที่ทรงปรารถนา

๓. ในอดีตชาติ เกิดเป็นนักเลงชื่อปุนาลิ เคยกล่าวตู่พระปัจเจกพุทธเจ้าพระนามว่าสุรภี ด้วยคำไม่จริง ชาตินี้จึงถูกนางสุนทรีใส่ความ

๔. ในอดีตชาติ เคยกล่าวตู่พระเถระรูปหนึ่งชื่อว่านันทะ ซึ่งเป็นสาวกของพระพุทธเจ้า เพราะผลแห่งกรรมนั้น ถูกคนกล่าวตู่ และถูกนางกิญจมาณวิกา

ใส่ความ

๕. ในอดีตชาติ เกิดเป็นพราหมณ์ผู้คงแก่เรียนมีศิษย์ถึง ๕๐๐ ได้กล่าวตู่บอกแก่ศิษย์เหล่านั้นว่า ฤาษีได้อภิญญา ๕ นี้ บริโภคกามคุณ เพราะผลแห่งกรรมนั้น จึงถูกนางสุนทรีใส่ความพร้อมกับพระสงฆ์ในพระเชตวันทั้ง ๕๐๐ รูป

๖. ในอดีตชาติ ได้ฆ่าน้องชายต่างมารดาเพราะเรื่องมรดก โดยใช้หินทุบจนตายแล้วเอาหินทับไว้ในซอกเขา เพราะผลแห่งกรรมนั้น จึงถูกพระเทวทัตกลิ้งหินลงมาถูกพระบาททำให้ห้อพระโลหิต

๗. ในอดีตชาติ ยังเป็นเด็กเล่นอยู่ในหนทาง เอาก้อนกรวดหว่านลงในทางที่พระปัจเจกพุทธเจ้ากำลังเสด็จมา เพราะผลแห่งกรรมนั้น จึงถูกพระเทวทัตจ้างนายขมังธนูมาลอบทำร้าย

๘. ในอดีตชาติ เกิดเป็นนายควาญช้าง ได้ไสช้างไล่พระปัจเจกพุทธเจ้าขณะที่กำลังบิณฑบาตในซอยแคบ ๆ เพราะผลแห่งกรรมนั้น จึงถูกพระเทวทัตให้ปล่อยช้างนาฬาคิรีตกมันให้มาทำร้าย

๙. ในอดีตชาติ เกิดเป็นทหารราบ ใช้หอกฆ่าคนเป็นจำนวนมาก เพราะผลแห่งกรรมนั้น จึงถูกไฟไหม้พระตจะหลังพระบาท

๑๐. ในอดีตชาติ เกิดเป็นลูกชาวประมง เห็นเขาฆ่าปลาก็ดีใจสนุกสนาน เพราะผลแห่งกรรมนั้น จึงทรงปวดพระเศียรเมื่อทรงเห็นพระประยูรญาติถูกพระเจ้าวิฑูฑภะปลงพระชนม์

๑๑. ในอดีตชาติ ได้เคยด่าบริภาษสาวกของพระพุทธเจ้าพระนามว่าผุสสะว่า ขอให้ฉันแต่ข้าวเหนียว อย่าได้ฉันข้าวสาลีเลย เพราะผลแห่งกรรมนั้น คราวจำพรรษาที่เมืองเวรัญชา จึงเสวยแต่ข้าวเหนียวตลอด ๓ เดือน

๑๒. ในอดีตชาติ เกิดเป็นนักมวยปล้ำ ได้ทำให้นักมวยปล้ำคนหนึ่งหลังเตาะ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ในชาตินี้ จึงทรงมีโรคปวดหลัง

๑๓. ในอดีตชาติ เกิดเป็นหมอรักษาโรค ให้ยาถ่ายแก่ลูกชายเศรษฐีเกินขนาดถึงแก่ความตาย เพราะโกรธที่เศรษฐีไม่จ่ายค่ายา เพราะผลแห่งกรรมนั้นในชาตินี้ จึงทรงพระประชวรเป็นโรคปักขันทิกาพาธ

๑๔. ในอดีตชาติ ได้กล่าวดูถูกพระกัสสปสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า การตรัสรู้เป็นของได้โดยยาก ท่านจักได้มาแต่ที่ไหน เพราะผลแห่งกรรมนั้น ในชาตินี้พระองค์ทรงทำทุกรกิริยานานถึง ๖ ปี

กรรมทุกอย่างที่ตรัสมาแล้วนั้นส่งให้ไปเสวยกรรมในนรกเป็นเวลานานก่อนแล้ว ในชาติสุดท้ายนี้ จึงทรงได้รับผลกรรมอันเบานี้

๔๐. ปิลินทวัจฉวรรค

๑. ปิลินทวัจฉเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปิลินทวัจฉเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเป็นคนเฝ้าประตู คิดอยากจะถวายทาน ต่อมาได้ถวายทานแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ ตามที่คิด ด้วยทานวัตถุเป็นอันมาก เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ท่านได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๑,๐๐๐ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๑,๐๐๐ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าประเทศราชนับชาติไม่ถ้วน ทุกชาติที่เกิดสมบูรณ์ด้วยสมบัติทุกประการ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. เสลเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเสลเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเป็นเจ้าของถนนสายหนึ่งในกรุงหงสวดี ชักชวนหมู่ญาติสร้างศาลาโรงฉันอย่างสวยงามถวายพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ท่านได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๕๐๐ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๑,๐๐๐ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าประเทศราชอีกนับชาติไม่ถ้วน ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. สัพพกิตติกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสัพพกิตติกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเป็นเป็นนักบวชนุ่งผ้าเปลือกไม้ เกิดความเลื่อมใส ได้กล่าวคำสรรเสริญพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ ไว้มาก เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. มธุทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระมธุทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๐,๐๐๐ ท่านเป็นอาจารย์สอนประวัติศาสตร์แก่ศิษย์จำนวนมาก ได้ถวายน้ำผึ้งแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าสุเมธะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. ปทุมกูฏาคาริกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปทุมกูฏาคาริกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ ท่านเกิดเป็นพรานเนื้อ เห็นพระพุทธเจ้าพระนามว่าปิยทัสสี นั่งอยู่ในเรือนแก้วที่มุงด้วยดอกปทุมเก่า ๆ ท่านจึงหาดอกปทุมมามุงให้ใหม่ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. พักกุลเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระพักกุลเถระ

ในอดีตชาติ ๑ อสงไขย ๑๐๐,๐๐๐ กัป ท่านได้ถวายยาแก้โรคลมแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าอโนมทัสสี เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๑๐๐ ชาติ เกิดทุกชาติเป็นคนมีอาพาธน้อย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. คิริมานันทเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระคิริมานันทเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๐,๐๐๐ ท่านสูญเสียบุตร ภรรยา พร้อมทั้งมารดาบิดา และพี่ชาย ในคราวเดียวกัน เกิดความเศร้าโศกเสียใจมาก เมื่อพระพุทธเจ้าพระนามว่าสุเมธะ เสด็จมาโปรดท่านจึงคลายความเศร้าโศก และได้นำดอกไม้มาบูชาพระพุทธเจ้า เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. สลฬมัณฑปิยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสลฬมัณฑปิยเถระ

ในอดีตชาติในภัทรกัปนี้ ท่านได้นำดอกช้างน้าวไปบูชาพระพุทธเจ้าพระนามว่ากกุสันธะ ผู้ปรินิพพานแล้ว เพราะผลแห่งการบูชานั้น ท่านจึงไปเกิดในสวรรคชั้นดาวดึงส์ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. สัพพทายกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระสัพพทายกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๐,๐๐๐ ท่านได้ถวายภัตตาหารแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่า สุเมธะ พร้อมด้วยพระสงฆ์ ๑๐๐,๐๐๐ องค์ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย รื่นรมย์อยู่ในเทวโลก ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๑,๐๐๐ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. อชิตเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอชิตเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเห็นพระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เกิดความเลื่อมใส ได้ถวายน้ำมันและน้ำผึ้ง และได้ตามประทีปถวาย เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๓๖ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๗๐๐ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าประเทศราชนับชาติไม่ถ้วน ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔๑. เมตเตยยวรรค

๑. ติสสเมตเตยยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระติสสเมตเตยยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเป็นดาบสชื่อโสภิตะ บูชาไฟอยู่ในป่า พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ สอนให้ท่านบูชาไฟตามแบบอย่างพระองค์ ท่านเกิดความเลื่อมใสจึงได้ถวายผลไม้พร้อมกับน้ำผึ้ง เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๒๕ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๑,๐๐๐ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๒. ปุณณกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระปุณณกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๙๑ ท่านเห็นความอัศจรรย์ของพระปัจเจกพุทธเจ้าผู้กำลังจะปรินิพพาน เมื่อพระพุทธเจ้าปรินิพพานแล้วท่านได้ถวายพระเพลิงพระสรีระของ

พระองค์ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๓. เมตตคูเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเมตตคูเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๓๐,๐๐๐ ท่านได้ถวายเนยใสแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่า

สุเมธะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ท่านได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๓ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๕๑ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าประเทศราชอีกนับชาติไม่ถ้วน ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๔. โธตกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระโธตกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านพร้อมด้วยศิษย์ได้สร้างสะพานข้ามแม่น้ำภาคีรถีถวายให้พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ พร้อมด้วยพระสงฆ์ได้ข้ามประจำ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๕. อุปสีวเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอุปสีวเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านได้ถวายหญ้าทำเป็นเครื่องปูลาดและบูชาด้วยดอกสาละแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๗๑ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๑,๐๐๐ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าประเทศราชนับชาติไม่ถ้วน ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๖. นันทกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระนันทกเถระ

ในอดีตชาติ ท่านเป็นพรานเนื้อได้สร้างมณฑปดอกไม้ถวายแด่พระปัจเจก-พุทธเจ้าพระนามว่าอนุรุทธะ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๗. เหมกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระเหมกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๑๘ ท่านเป็นดาบสชื่อว่าอโนมะ ได้ทำจิตให้เลื่อมใสต่อพระพุทธเจ้าพระนามว่าปิยทัสสีอยู่เสมอ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จัก

ทุคติเลย ได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๓๒ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๗๕ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าประเทศราชนับชาติไม่ถ้วน ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๘. โตเทยยเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระโตเทยยเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเป็นพระราชาพระนามว่าวิชิตชัย ในกรุง

เกตุมดี เพราะเกิดสงคราม ได้ทำลายศัตรูเป็นอันมาก ทำให้เกิดสลดพระทัย จึงสละราชสมบัติออกผนวช ได้ใช้จุรณจันทน์ไล้ทาพระพุทธเจ้าพระนามว่าสุเมธะ เพราะผลแห่งกรรมนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ได้เกิดเป็นพระเจ้าประเทศราชนับชาติไม่ถ้วน ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๙. ชตุกัณณิกเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระชตุกัณณิกเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเป็นบุตรเศรษฐีกรุงหงสาวดี รื่นรมย์อยู่ด้วยกามคุณ ได้ถวายอาหารบิณฑบาต แด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ พร้อมด้วยพระสงฆ์ ๑๐๐,๐๐๐ องค์ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ท่านได้เกิดเป็นท้าวสักกะ ๖๔ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๗๔ ชาติ เกิดเป็นพระเจ้าประเทศราช นับชาติไม่ถ้วน ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

๑๐. อุเทนเถราปทาน ประวัติในอดีตชาติของพระอุเทนเถระ

ในอดีตชาติกัปที่ ๑๐๐,๐๐๐ ท่านเป็นดาบสสร้างอาศรมอยู่ในป่าหิมพานต์ ได้ถวายดอกปทุมแด่พระพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุตตระ เพราะผลแห่งทานนั้น ท่านไม่รู้จักทุคติเลย ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๑,๐๐๐ ชาติ ในชาติสุดท้ายนี้ ได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยคุณวิเศษ

ข้อสังเกต

ในอปทานภาค ๑ นี้มีข้อสังเกตบางประการขอเสนอเพื่อพิจารณาประดับสติ-ปัญญา ดังนี้

๑. พุทธาปทาน คือ พระประวัติการบำเพ็ญบารมีของพระพุทธเจ้าของเรามี ๒ เรื่อง อยู่ในพุทธาปทาน ๑ เรื่อง และอยู่ในเถราปทาน ๑ เรื่อง ในพุทธาปทาน (ที่ ๑) ทรงเล่าเรื่องการบำเพ็ญบารมีของพระองค์ในศาสนาของพระพุทธเจ้าทั้งหลายตลอดจนในสมัยที่ว่างศาสนา ทรงบำเพ็ญบารมี เช่น ถวายทานแด่พระปัจเจก-พุทธเจ้า แต่ทรงเน้นการบำเพ็ญบารมีในพระชาติที่เป็นพระเจ้าจักรพรรดิพระนามว่าติโลกวิชัย และทรงเน้นการบำเพ็ญบารมีทางจิต และเนื่องจากทรงตั้งปณิธานเพื่อเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงมิได้ทรงบรรลุมรรคผลนิพพานในระหว่างนั้น

ในพุทธาปทาน (ที่ ๒) มีชื่อว่า ปุพพกัมมปิโลติ ทรงเล่าบุพกรรมของพระองค์ในพระชาติต่าง ๆ ๑๔ ชาติ ทรงเริ่มพระชาติแรกที่ทรงปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้า และได้ถวายท่อนผ้าเก่าผืนหนึ่งแก่พระผู้อยู่ป่าเป็นวัตร ผลแห่งทานนี้ได้เกิดแก่พระองค์ การที่ทรงเล่าบุพกรรมทั้งฝ่ายกุศลและฝ่ายอกุศลนี้ก็เพื่อเป็นตัวอย่างว่า พระองค์เมื่อยังเป็นปุถุชน ก็ได้ทำดีและทำชั่วมาแล้ว ทั้งนี้เพื่อให้เป็นบทเรียนแก่พวกเรา ดังที่ตรัสไว้ตอนหนึ่งในพุทธาปทาน (ที่ ๑) มีใจความว่า

เมื่อเห็นความเกียจคร้านเป็นภัย
เห็นความเพียรเป็นความปลอดภัย
ก็จงปรารภความเพียรเถิด
นี้เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย
เมื่อเห็นการวิวาทกันเป็นภัย
เห็นการไม่วิวาทกันเป็นความปลอดภัย
ก็จงสมัครสมานไมตรีจิตต่อกันเถิด
นี้เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย
เมื่อเห็นความประมาทเป็นภัย

เห็นความไม่ประมาทเป็นความปลอดภัย

ก็จงดำเนินตามมรรคมีองค์ ๘ เถิด

นี้เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย

๒. ปัจเจกพุทธาปทาน คือ พระประวัติของพระปัจเจกพุทธเจ้าจำนวน ๔๑ พระองค์ เฉพาะผู้ทรงกล่าวภาษิตเกี่ยวกับพระปฏิปทาของพระองค์ว่าเหมือนนอแรด คือ ชอบอยู่ผู้เดียว เที่ยวไปผู้เดียว พระผู้มีพระภาคทรงนำมาเล่าเพื่อชี้ให้เห็นปฏิปทาในการบำเพ็ญบารมีเพื่อเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้าตามที่ท่านพระอานนท์ทูลถาม และทรงยกย่องว่าพระปัจเจกพุทธเจ้า เป็นบุคคลผู้ประเสริฐอันดับสองรองจากพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

พระภาษิตของพระปัจเจกพุทธเจ้า ๔๑ พระองค์ ตั้งแต่ข้อ ๙๑ เป็นต้นไป ปรากฏอยู่ในขัคควิสาณสูตร ในอุรควรรค แห่งสุตตนิบาต พระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๕ ท่านพระสารีบุตรนำไปอธิบายขยายความโดยพิสดารในจูฬนิทเทส พระไตรปิฎกเล่มที่ ๓๐ ซึ่งอยู่ในขุททกนิกายนี้ด้วย ควรอ่านประกอบด้วยเพื่อช่วยให้เข้าใจปัจเจก-พุทธาปทานดีขึ้น

อนึ่ง ในคัมภีร์วิสุทธชนวิลาสินี อรรถกถาของอปทานภาค ๑ มีคำอธิบายพระปฏิปทาและพระประวัติของพระปัจเจกพุทธเจ้าผู้เป็นเจ้าของพระภาษิตแต่ละข้อ (ตั้งแต่ข้อ ๙๐-๙๑ เป็นต้นไป) ไว้ด้วย แต่มิได้บอกไว้ว่าพระปัจเจกพุทธเจ้าองค์

นั้น ๆ มีพระนามว่าอย่างไร นอกจากบอกรวม ๆ ไว้ที่ข้อ ๘๘-๘๙ (หน้า ๑๕๓)

๓. เถราปทาน (ตอนต้น) คือประวัติในอดีตชาติของพระเถระผู้เป็นพระ

อรหันตสาวก (จำนวน ๔๐๙ รูป ในจำนวน ๔๑๐ เรื่อง เพราะอีกเรื่องหนึ่งเป็นบุพกรรมของพระพุทธเจ้า ได้แก่ พุทธาปทานชื่อปุพพกัมมปิโลติ) ประวัติของพระเถระเหล่านี้ ส่วนมากแสดงการบำเพ็ญทานบารมี ในรูปแบบต่าง ๆ การบำเพ็ญบารมีอันดับรองลงได้แก่ ศีลบารมีและเนกขัมมบารมี บารมีเหล่านี้ ส่งผลให้ได้มนุษยสมบัติและสวรรค์สมบัติ ในอดีตชาติหลายร้อยหลายพันชาติ มาในชาติสุดท้าย จึงได้นิพพานสมบัติ พร้อมทั้งคุณวิเศษ คือ ปฏิสัมภิทา ๔ วิโมกข์ ๘ อภิญญา ๖

พระพุทธเจ้าในอดีตที่เป็นบุญเขตของพระเถระเหล่านี้ มีพระนามปรากฏในเถราปทานนั้น ๆ จำนวน ๑๘ พระองค์ จัดเรียงตามลำดับที่ปรากฏมากที่สุด

ไปหาอันดับที่ปรากฏน้อยที่สุด ดังนี้

๑. พระปทุมุตตรพุทธเจ้า ๒. พระสิทธัตถพุทธเจ้า

๓. พระวิปัสสีพุทธเจ้า ๔. พระสิขีพุทธเจ้า

๕. พระอัตถทัสสีพุทธเจ้า ๖. พระติสสพุทธเจ้า

๗. พระเวสสภูพุทธเจ้า ๘. พระสุเมธพุทธเจ้า

๙. พระผุสสพุทธเจ้า ๑๐. พระอโนมทัสสีพุทธเจ้า

๑๑. พระปิยทัสสีพุทธเจ้า ๑๒. พระธัมมทัสสีพุทธเจ้า

๑๓. พระโกณฑัญญพุทธเจ้า ๑๔. พระกกุสันธพุทธเจ้า
๑๕. พระสุมังคลพุทธเจ้า ๑๖. พระเรวตพุทธเจ้า
๑๗. พระปทุมพุทธเจ้า ๑๘. พระสุมนพุทธเจ้า
พระปัจเจกพุทธเจ้าที่เป็นบุญเขตของพระเถระเหล่านี้มี ๑๔ พระองค์ คือ
๑. พระโสภิตปัจเจกพุทธเจ้า ๒. พระอานันทปัจเจกพุทธเจ้า
๓. พระโรมสปัจเจกพุทธเจ้า ๔. พระอนุรุทธปัจเจกพุทธเจ้า
๕. พระกุกกุธปัจเจกพุทธเจ้า ๖. พระนารทปัจเจกพุทธเจ้า
๗. พระอัชชุนปัจเจกพุทธเจ้า ๘. พระอุปติสสปัจเจกพุทธเจ้า
๙. พระโรมสปัจเจกพุทธเจ้า ๑๐. พระสุทัสสนปัจเจกพุทธเจ้า
๑๑. พระสตรังสีปัจเจกพุทธเจ้า ๑๒. สัมภวปัจเจกพุทธเจ้า
๑๓. สุรภีปัจเจกพุทธเจ้า ๑๔. อุปสันตปัจเจกพุทธเจ้า

๓. การจัดแบ่งวรรคตอนของอปทานภาค ๑ ออกจะสับสนเล็กน้อย คือ อรรถกถา กับบาลีจัดวรรคตอนไว้ไม่ตรงกัน ในวรรคที่ ๑ คือ พุทธวรรค ท่านรวม พุทธาปทาน ปัจเจกพุทธาปทาน และเถราปทาน ๑๐ เรื่องแรกเข้าเป็นวรรคเดียวกัน ดูไม่ออกว่า เจตนาจะให้พุทธาปทานเป็นใหญ่ หรือให้เถราปทานเป็นใหญ่ ยิ่งไปกว่านั้น การแยกพุทธาปทาน ชื่อ ปุพพกัมมปิโลติไปไว้ในเถราปทาน วรรคที่ ๓๙ เรื่องที่ ๑๐ ทำให้เห็นว่า น่าจะยกให้เถราปทานเป็นใหญ่ ส่วนในอรรถกถาเห็นได้ชัดว่า ท่านจัดให้เถราปทานเป็นใหญ่ เพราะตั้งเถราปทานเป็นหัวข้อใหญ่ จัดให้พุทธาปทาน และปัจเจกพุทธาปทานอยู่ภายใต้หัวข้อใหญ่นี้ จึงขอฝากให้ท่านผู้สนใจช่วยศึกษาต่อไปว่าเจตนาของพระธรรมสังคาหกาจารย์ เป็นอย่างไรแน่

๔. พุทธาปทาน ปัจเจกพุทธปทาน และเถราปทาน ดังแสดงไว้ในอปทานภาค ๑ คือ พระไตรปิฎกเล่มนี้ มีความงามในรูปแบบแห่งวรรณศิลป์ชั้นสูง มีความงามในรูปแบบแห่งมรรคาที่ก่อให้เกิดผลดีมาแล้ว และมีความงามในรูปแบบแห่งเจตนารมณ์อันบริสุทธิ์ของผู้เป็นเจ้าของอปทานและเปิดเผยอปทานเหล่านี้ คือเจตนาที่มุ่งแสดงวิมุตติรสแห่งพระพุทธพจน์ จึงเป็นหน้าที่ของผู้อ่านอปทานเหล่านี้ว่าจะยินดีน้อมรับความงามดังกล่าวได้มากแค่ไหน.